

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 113

**Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 2 Milletvekilinin, 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin ile 9 Milletvekilinin, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları
(1/536, 2/35, 2/199)**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/536 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.4
- Genel Gerekçesi	.4
- Madde Gerekçeleri	.5
• 2/35 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.7
- Genel Gerekçesi	.7
- Madde Gerekçeleri	.8
- Metni	.9
• 2/199 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.10
- Gerekçesi	.10
- Metni	.12
• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu	.14
• Muhalefet Şerhleri	.21
• Alt Komisyon Raporu	.24
• Alt Komisyon Muhalefet Şerhi	.27
• Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metin	.29
• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu	.34
• Muhalefet Şerhleri	.42
• Tasarı Metni	.47
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	.52

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

8/12/2011

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-422/4014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 14/11/2011 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/536)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 12 nci maddesi gereğince farklı sigortalılık statülerine tabi olarak geçen hizmetlerin birleştirilmesi sonucunda aylık bağlananlara emekli ikramiyesi ödenebilmesi için son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılmak gerekmekte iken; Anayasa Mahkemesinin 5/2/2009 tarihli ve E.: 2005/40, K.: 2009/17 sayılı Kararı ile, bu düzenleme Anayasaya aykırı bulunarak iptaline karar verilmiş ve iptal kararı 5/6/2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan, 1/6/2010 tarihinden geçerli olarak yürürlüğe giren 16/6/2010 tarihli ve 5997 sayılı Kanunla 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesinde yapılan değişiklikle, Devlet memurluğu statüsünde geçen sürelerle karşılık emeklilik ikramiyesi ödenebilmesi için yine son defa 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde bulunmuş olmak şartı aranmıştır. Bu düzenleme de Anayasa Mahkemesi tarafından 12/5/2011 tarihli ve E.: 2010/81, K.: 2011/78 sayılı Karar ile iptal edilmiştir.

Tasarı ile, 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinde yapılan değişiklikle mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylığı bağlanacakların memuriyet hizmetlerine emekli ikramiyesi ödenmesine ilişkin esaslar 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesi ile düzenlenen kıdem tazminatı ödenmesine ilişkin esaslara paralel bir düzenlemeye tabi tutulmaktadır. Bu suretle, söz konusu şartları taşıyanların son defa kamu görevlisi olup olmadığına bakılmaksızın emekli ikramiyesinden yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

Ayrıca, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile diğer bazı kanunlarda yapılan değişikliklerle, sosyal güvenlik sisteminin ihtiyaçlara uygun cevap vermesi, genel sağlık sigortası uygulamalarına dair hükümlerin yeniden düzenlenmesi, uygulamada yaşanan bazı sorunların giderilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanununun 98 ve 105 inci maddelerinde yer alan idari para cezaları 15/5/2008 tarihli ve 5763 sayılı Kanunla, 102 nci maddesinin (a) bendinde yer alan idari para cezaları 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunla güncellenmiş; 99, 100, 101, 103 ve 104 üncü maddelerinde yer alan idari para cezalarında ise Kanunun yürürlük tarihi olan 10/6/2003 tarihinden bu tarafa herhangi bir güncelleme yapılmamıştır. Bu durum idari para cezalarının hesaplanmasında farklı uygulamalara neden olduğu gibi yaptırımlar arasında dengesizliğe de neden olmaktadır. Bu hususlar göz önünde bulundurularak 4857 sayılı İş Kanununda yer alan idari para cezalarının günümüz şartlarına uyarlanması ile ifadelerin 5326 sayılı Kabahatler Kanunu paralelinde düzeltilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinde yapılan değişiklikle Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının gerekçeleri esas alınmak suretiyle gerek kamu kurumlarında gerekse özel sektör işyerlerinde İş Kanununa tabi olarak geçen çalışmalara kıdem tazminatı ödenmesine ilişkin şartları düzenleyen 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin, Devlet memurlarına ödenecek emekli ikramiyesinin tespiti açısından da esas alınmak suretiyle memuriyet görevlerinden emeklilik dışında nedenlerle ayrılmış olanların son defa 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde çalışıp çalışmadıklarına bakılmaksızın, tabi oldukları sigortalılık statüleri için öngörülen aylık bağlama şartlarını taşıyarak aylık bağlananlara emekli ikramiyesi ödenmesi sağlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi hükümlerinin uygulanmak suretiyle emekli ikramiyesi ödenmesi amaçlanmaktadır.

5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca emekli ikramiyesi ödenmesine hak kazananların, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak 5434 sayılı Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen ve İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmeyecek şekilde sona eren geçmiş hizmet sürelerinin de emekli ikramiyesine esas süreye dahil edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3- Sosyal Güvenlik Kurumu ana hizmet birimlerinden Hizmet Sunumu Genel Müdürlüğünün tüm ülkeye her türlü bilişim hizmetlerini kesintisiz sunmanın yanı sıra, taşra teşkilatı birimlerinin kurulması ve kapatılması, kurum performansının geliştirilmesine yönelik iş süreçlerinin belirlenmesi, yürütülen işlerle ilgili verilerin toplanması, analiz edilmesi ve elde edilen sonuçların ilgili birimlerle paylaşılarak iş süreçlerinin geliştirilmesi, iş ve işlemlerinin hızlı ve etkin sunulabilmesi, her geçen gün artan bilişim hizmetleri iş yükü nedeniyle bu hizmetleri yürütmek üzere istihdam edilen sözleşmeli bilişim personeli sayısının artırılması gerekmekte olup madde ile söz konusu üst sınırın artırılması öngörülmektedir.

Madde 4- Sağlık hizmetleri; yapılan tıbbi tedaviler, mali etkililik ve verimlilik gibi yönlerden ele alınarak yapılan değerlendirme sonucunda ödeme kapsamına alınmakta veya alınmamaktadır. Ancak Sosyal Güvenlik Kurumunca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin kapsamının tespiti hususunda uygulamada zaman zaman tereddütler oluşmaktadır. Madde ile, Sosyal Güvenlik Kurumunca finansmanı sağlanacak veya sağlanmayacak olan sağlık hizmetlerinin kapsamı konusundaki belirsizlik giderilmektedir.

Madde 5- Sağlık hizmetlerinin sunumunda verilen ulaşım hizmetlerinin finansmanında karşılaşılan suistimallerin önüne geçmek ve periyodik nakil giderlerinden kaynaklanan yüksek maliyetleri önlemek amacıyla, Sosyal Güvenlik Kurumuna gerekli gördüğü hallerde kişilerin ulaşım hizmetlerini hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etme yetkisi verilmektedir.

Madde 6- İlaç kullanımında tasarrufu özendirmek maksadıyla, reçetede yer alan her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere katılım payı uygulanması konusunda Sosyal Güvenlik Kurumu yetkili kılınmaktadır. Ayrıca Kuruma katılım paylarının yeniden değerlendirme oranında artırma yetkisi verilmektedir.

Madde 7- Aile hekimlerince reçete edilen ilaç ve tıbbi malzemelerin temininde kullanıcıların farkındalığının devamının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile, yeşil kart sahiplerinin 1/1/2012 tarihinden itibaren genel sağlık sigortası kapsamına alınması sebebiyle, bu kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanma usulleri belirlenmektedir. Bu itibarla yeşil kart sahiplerinin sevk usullerinde, genel sağlık sigortasına devredilmesinden sonra da mevcut uygulamanın aynı şekilde devam ettirilmesi amacıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna yetki verilmesi öngörülmektedir.

Madde 9- 2926 sayılı Kanunda 4956 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 2/8/2003 öncesi için sattıkları ürün bedelinden tevkifat yapılan 18 yaşını doldurmuş erkekler ile yine 18 yaşını doldurmuş aile reisi olmayan kadınların Sosyal Güvenlik Kurumu aleyhine açtıkları davalarda erkeklerin 22 yaşını doldurmuş olmalarına ve kadınların da hem 22 yaşını doldurmuş hem de aile reisi olup olmadıklarına bakılmaksızın karar verilmektedir. Bu davalarda Kurumun büyük miktarlarda yargılama gideri ve vekalet ücreti ödemek zorunda kalması sebebiyle, 22 yaş ve aile reisliğinin kaldırdığı mülga 2926 sayılı Kanun hükmünün 2/8/2003 tarihi öncesine uygulanması için 5510 sayılı Kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Madde 10- 23/10/2011 ve 9/11/2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucunda malûl kalan veya ölen sigortalılar ile bunların hak sahiplerine 5510 sayılı Kanunda öngörülen prim, hizmet ve sigortalılık sürelerine ve 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar için aranan prim ve prime ilişkin borcu olmamasına ilişkin şartlar aranmaksızın daha uygun koşullarda aylık bağlanması, bağlanan aylıkların artırılması, kesilmesi veya yeniden bağlanması konusunda 5510 sayılı Kanun hükümlerinin esas alınması ile depremlerde yaralanan veya sakat kalanlara verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedelleri için katılım payı alınmaması öngörülmektedir.

Madde 11- Yapılan düzenleme ile 4857 sayılı İş Kanununda yer alan idari para cezalarının günümüz şartlarına uygun olarak güncellenmesi ve ifadelerin de 5326 sayılı Kabahatler Kanununa uygun olarak düzeltilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, Meslekî Yeterlilik Kurumunun gerçek veya tüzel kişilere sağlayacağı hizmetlerden gelir sağlaması amaçlanmaktadır.

Madde 13- Madde ile, Meslekî Yeterlilik Kurumunun faaliyette bulunduğu dönem içinde, mali imkânsızlıklar sebebiyle, ödeme güçlüğü yaşayan bazı sosyal taraf temsilcilerinin, kurumsal faaliyetlere katılımlarını sürdürmeleri maksadıyla, birikmiş borçlarını ödemelerinde kolaylık sağlanarak aidat borçlarının yeniden yapılandırılması öngörülmektedir.

Madde 14- Yürürlük maddesidir.

Madde 15- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçeleri ektedir.

Gereği bilgilerine sunulur.

M. Akif Hamzaçebi

İstanbul

CHP Grup Başkanvekili

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/35)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 12 nci maddesinde yer alan, “Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılan ve ...” ibaresi nedeniyle, çeşitli nedenlerle memuriyet görevinden ayrılarak işçi statüsüyle SSK’dan veya serbest meslek erbabı olarak BAG-KUR’dan emekli olanlara ise memuriyette geçirdikleri sürelerle ilişkin olan emekli ikramiyeleri ödenmiyordu.

Anayasa Mahkemesi, 5.2.2009 tarihli ve E. 2005/40, K. 2009/17 sayılı Kararı ile 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 12 nci maddesindeki, “Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılan ve ...” ibaresini, Anayasanın 2 nci maddesindeki “hukuk devleti” ile 10 uncu maddesindeki “eşitlik” ilkelerine aykırı bularak iptal etmiş ve iptal edilen hükmün doğuracağı hukuksal boşluğun yeni bir yasal düzenleme yapılarak giderilmesi için AKP’ye bir yıl süre vermiştir.

Siyasal İktidar ise, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükmü, sözcüklerini değiştirerek bu defa 16.06.2010 tarihli ve 5997 sayılı Kanunla 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesine koyarak tekrar yasalastırmış; Anayasa Mahkemesi ise söz konusu hükmü, 12.5.2011 günlü ve E. 2010/81, K. 2011/78 sayılı Kararı ile ikinci defa iptal etmiştir.

Anayasa’nın 2 nci maddesinde Cumhuriyetin temel nitelikleri arasında sayılan “hukuk devleti”, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa’ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan ve yargı denetimine açık olan devlettir. Anayasa’nın 10 uncu maddesinde düzenlenen “kanun önünde eşitlik ilkesi” ise, hukuksal durumları aynı olanlar için hukuksal eşitliği öngörmektedir. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir.

Kanun teklifimiz ile son defa bağlı olunan sosyal güvenlik kurumuna göre yapılan ayırımın ortadan kaldırılarak ister Emekli Sandığı, ister SSK, isterse BAG-KUR’a tabi görevlerden emekli olunsun Emekli Sandığına tabi görevlerde çalışılan süreler için emekli ikramiyesi ödenmesi sağlanarak mağduriyetlerin ortadan kaldırılması ve böylece Anayasanın “hukuk devleti” ve “eşitlik” ilkelerine aykırı adaletsizliğin sona erdirilerek hukukun egemen kılınması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Emekli ikramiyesi ödenmesinde son defa bağlı olunan sosyal güvenlik kurumuna göre ayırım yapılarak Emekli Sandığına tâbi görevlerden emekliye ayrılmayanlara, 5434 sayılı Kanuna tabi görevlerdeki çalışma süreleri için emekli ikramiyesi ödenmemesi şeklindeki Anayasaya aykırılığın, madde metninde 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümleri yanında 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası ile 2969 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerinin de sayılması suretiyle ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Böylece çalışan hangi sosyal güvenlik kurumundan emekli olursa olsun, Emekli Sandığına tâbi görevlerde çalıştığı sürelerle ilişkin emekli ikramiyesinin kendisine, kendisi vefat etmiş ise yasal mirasçılarına ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ VE
2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**5434 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNUNUN BİR
MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun değişik 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Son defa bu Kanun veya 17.7.1971 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu veya 2.9.1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu veya 29.8.1977 tarihli ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası veya 17.10.1983 tarihli ve 2969 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu veya 31.5.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde çalışmakta iken emekliye ayrılan ve kendilerine mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlara veya bunların yasal mirasçılarına ise, bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda prim veya kesenek ödemek suretiyle geçen hizmet sürelerinin toplamı üzerinden bu madde hükümlerine göre emekli ikramiyesi ödenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğini arz ederiz.

<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Fatih Han Ünal</i>	<i>İhsan Şener</i>
Bursa	Ordu	Ordu
<i>Fehmi Küpçü</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Kerim Özkul</i>
Bolu	Kırşehir	Konya
<i>Kemalettin Aydın</i>	<i>Zeynep Armağan Uslu</i>	<i>Emrullah İşler</i>
Gümüşhane	Şanlıurfa	Ankara
	<i>Ertuğrul Soysal</i>	
	Yozgat	

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR
(2/199)

ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Teklif ile, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi hükümlerinin uygulanmak suretiyle emekli ikramiyesi ödenmesi ve 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca emekli ikramiyesi ödenmesine hak kazananların, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak 5434 sayılı Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen ve İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmeyecek şekilde sona eren geçmiş hizmet sürelerinin de emekli ikramiyesine esas süreye dahil edilmesi amaçlanmaktadır.

Düzenlemeyle, Kurum merkez teşkilatında sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dâhil kadrolarda çalışan Kurum personelinin mevcut haklarının korunması hedeflenmektedir.

Ekonomik kriz hallerinde özel sektörde kiralar artmayabilmekte, buna karşın mevcut uygulamada Kurum taşınmaz kiralarının her yıl en az yeniden değerlendirilme oranında artırmak zorunda olduğu için taşınmazların bir kısmı boş kalmakta ve gelir kaybına sebep olmaktadır. Teklifte söz konusu sıkıntının önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Türkiye’de eğitim gören yabancı uyruklu öğrenciler genel sağlık sigortası kapsamında olup aylık 30 gün üzerinden sigorta primine esas kazancın alt sınırından genel sağlık sigortası primi ödemektedirler. Ancak söz konusu tutar öğrenciler için büyük yük getirmekte olup kayıt dışında kalmak tercih edilmektedir. Bu sebeple yabancı öğrencilerin genel sağlık sigortası prim tutarının hesaplanmasında kıstas alınan sigorta primine esas kazancın alt sınırının üçte birinin uygulanması önerilmektedir.

Ayrıca, Komisyon çalışmalarında her toplantı günü için 3000 (üçbin) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılarak bulunacak tutarı üzerinden toplantı ücreti ödenmesi, böylece toplantılara katılımın sağlanması amaçlanmaktadır.

Kamu idaresi ve vakıf üniversitelerinde, kişilerin tercihleri doğrultusunda öğretim üyelerince verilen sağlık hizmetlerinden ilave ücret alınması uygulamasının 5947 sayılı Kanun ile kaldırılmasının, hastaların hekim tercihinde ve üniversitelerde finansal sıkıntılara neden olduğu tespit edilmiştir. Getirilen düzenleme ile söz konusu sıkıntıların çözüme kavuşturulması amaçlanmaktadır. Bahse konu düzenleme tam gün yasasından önce de bulunmakta iken söz konusu yasa ile bu düzenleme kaldırılmıştır. Bu durum da hastanelerde öğretim görevlileri için keyfi ve farklı ücretler talep edilmesine neden olmuştur. Bu düzenleme ile bunun önüne geçilmekte ve öğretim görevlilerinden alınacak ücretin tavanını belirlemek için SGK'ya yetki verilmektedir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinde yer alan ve sadece işyeri bildirelileri için verilen idari para cezalarına uygulanan pişmanlık indiriminin kapsamının genişletilmesi amaçlanmakta ve indirimden faydalanılabilmesi için cezanın 15 gün içinde ödenmesi öngörülmektedir. Ayrıca indirim oranı 1/2 olarak belirlenmektedir.

2008 yılı Ekim ayı başından önce, 5434 sayılı Kanuna göre aylık bağlananlardan, 1479 sayılı Kanuna göre sigortalılığı bulunan avukat ve noterlerden, 2008 yılı Ekim ayı başından önce sosyal güvenlik destek primi kesilmediğinden, bu tarihten sonra da sosyal güvenlik destek primi kesilmemekte olup, bu durum aylığından kesinti yapılan diğer 5434 sayılı Kanun emeklileri ile 506 ve 1479 sayılı kanunlara tabi çalışırken emekli olanlar yönünden eşitsizlik yaratmaktadır. Bu nedenle, yapılan düzenlemeyle maddenin yürürlük tarihinden itibaren 2008 yılı Ekim ayı başından önce, 5434 sayılı Kanuna tabi emeklilerden sosyal güvenlik destek primi kesilmeyenler hakkında da kesinti yapılması sağlanmaktadır.

BURSA MİLLETVEKİLİ HÜSEYİN ŞAHİN İLE 9 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 223- Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine, varsa açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve bu Kanunun 89 uncu maddesindeki şartların varlığı halinde aynı esas ve usuller çerçevesinde emekli ikramiyesi ödenir.

Bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında fasılalı olarak hizmeti bulunan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte aynı kapsamda çalışmakta olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra emeklilik, yaşlılık, malûllük ile dul ve yetim aylığı bağlanacak olanlar hakkında 89 uncu maddenin dördüncü fıkrasının uygulanmasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki fasılalı hizmet süreleri için 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz.”

MADDE 2- 16.5.2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Sağlık harcamalarına esas olan fatura ve eki belgelerinin incelenmesi, inceleme usullerinin ve sağlık harcaması politikalarının belirlenmesi, sağlık hizmeti sunucularının denetlenmesi işleri ile Kurum sağlık kurullarında çalışan; tabip, diş tabibi, eczacı ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlara en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) % 700’ünü, sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dahil diğer personele ise % 225’ini geçmemek üzere ek ödeme yapılabilir. 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ekli (II) sayılı cetvelinde sayılanlardan bu fıkra da belirtilen görevleri yürüten tabip, diş tabibi, eczacı ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlara bu fıkra ya göre alabilecekleri aylık ek ödeme net tutarının, belirtilen cetveldeki kadrolarına karşılık gelen tazminat göstergesine göre alacakları tazminat tutarından fazla olması halinde aradaki fark ayrıca ödenir. Yapılacak ek ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir vergi kesintisi yapılmaz. İş hacmi, görev mahalli, görevin önem ve güçlüğü, personelin kadro unvanı, derecesi, performansı ile kullanılan izin ve istirahat raporları gibi kriterler göz önünde bulundurularak yapılacak ek ödeme tutarları ile ödemeye ilişkin diğer usul ve esaslar, Yönetim Kurulunun teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakan tarafından belirlenir.”

MADDE 3- 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak kira bedellerini güncellemeye ve belirlemeye Yönetim Kurulu yetkilidir.”

MADDE 4- 31.5.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesine “30 günlük” ibaresinden önce gelmek üzere “üçte birinin” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 5510 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kurum personeli hariç olmak üzere komisyona iştirak eden kişilere, ayda sekiz defadan fazla olmamak üzere katıldıkları her toplantı günü için 3000 (üçbin) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılarak bulunacak tutarı üzerinden toplantı ücreti ödenir. Komisyon çalışmaları ile ilgili her türlü giderler Kurumca ödenir.”

MADDE 6- 5510 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kamu idaresi ve vakıf üniversitesi sağlık hizmeti sunucularında 4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununda tanımlanan öğretim üyeleri tarafından sunulan sağlık hizmetleri için bu fıkra hükmü uygulanmaz, Kurum öğretim üyeleri için alınacak ilave ücret için tavan belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 7- 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliklerinden verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce bildirgenin veya belgenin verildiği tarihi takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (g), (h) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar yarısı oranında uygulanır.”

MADDE 8- 5510 sayılı Kanunun Geçici 14 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna göre emekli olup yine bu tarihten önce avukatlık ve noterlik yapanlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç olmak üzere sigortalılığı bulunanlar hakkında sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler uygulanır.”

MADDE 9- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, Çalışma ve

16/12/2011

Sosyal İşler Komisyonu

Esas No: 1/536

Karar No: 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan, Bakanlar Kurulunca 8/12/2011 tarihinde Başkanlığınıza sunulan 1/536 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” 13/12/2011 tarihinde esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak da Komisyonumuza ve Adalet Komisyonuna havale edilmiştir. Söz konusu Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 15/12/2011 tarihli 4 üncü toplantısında, Hükümeti temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür. Toplantıya ayrıca Türk Tabipler Birliği, Türk Eczacılar Birliği, Hak-İş Konfederasyonu, Türk-İş Konfederasyonu, Tüm İşçi Emeklileri Derneği, Türkiye İşçi Emeklileri Derneği temsilcileri de katılarak Tasarıya ilişkin görüş ve önerilerini bildirmişlerdir.

Tali komisyon sıfatıyla Tasarırı gündemine alan Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, İçtüzüğü’nün 23 üncü maddesi uyarınca kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme yapılması, maddelerin ayrıca görüşülmemesi ve görüşmeler sırasında belirlenen önerilerin Plan ve Bütçe Komisyonuna bildirilmesini kararlaştırmıştır.

Kanun Tasarısı, genel gerekçesi ve madde gerekçeleriyle incelendiğinde:

- 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesine göre farklı sigortalılık statülerine tabi olarak geçen hizmetlerin birleştirilmesi sonucunda son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılarak aylık bağlananlara ödenecek emekli ikramiyesini düzenleyen aynı Kanunun 12 nci maddesinin, Anayasa Mahkemesinin 5/6/2010 tarihinde yürürlüğe giren 5/2/2009 tarihli ve E.:2005/40, K.: 2009/17 sayılı Kararı ile iptal edildiği; 16/6/2010 tarihli ve 5997 sayılı Bazı Kanunlarda ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 14 üncü maddesiyle 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının değiştirilerek Devlet memurluğu statüsünde geçen sürelerle karşılık emekli ikramiyesinin ödenebilmesi için yine son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerde bulunmuş olma şartı arandığı, ancak anılan hükmün de Anayasa Mahkemesince, 12/5/2011 tarihli ve E.: 2010/81, K.: 2011/78 sayılı Karar ile iptal edildiği, bu çerçevede Tasarıyla Anayasa Mahkemesinin kararlarının gerekçeleri doğrultusunda ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesi ile düzenlenen kıdem tazminatı ödenmesine ilişkin esaslara paralel olarak 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin yeniden düzenlendiği, bu doğrultuda memuriyet görevlerinden kendi istekleri dışındaki nedenlerle ayrılmış olanların, son defa 5434 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde çalışıp çalışmadıklarına bakılmaksızın, tabi oldukları sigortalılık statüleri için öngörülen aylık bağlama şartlarını taşıyanlara emekli ikramiyesi ödenebilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Tasarıyla ayrıca,

- Sosyal Güvenlik Kurumunun ÷lkeye her türlü bilişim hizmetlerini kesintisiz sunabilmesi, yürüt÷len işlerle ilgili verilerin toplanabilmesi ve elde edilen verilerin ilgili birimlerle paylaşarak iş ve işlemlerin hızlı ve etkin sunulabilmesi için, istihdam edilen sözleşmeli bilişim personeli sayısının artırılması,

- Sosyal Güvenlik Kurumunca finansmanı sağlanacak veya sağlanmayacak olan sağlık hizmetlerinin kapsamını belirleme noktasındaki tereddütlerin ortadan kaldırılabilmesi için ek düzenleme yapılması,

- Sosyal Güvenlik Kurumunca, hekimin veya dış hekiminin muayene veya tedavi sonrası tıbben göreceğı gereklilik üzerine genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğı kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sevklerinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündelikleri; yatarak tedavilerde ise gidiş ve dönüş tarihleri için gündelikleri ile yol giderinin hâlihazırda karşılanmasıyla ilgili suistimalleri önlemeye dönük bir önlem olarak Kuruma, gerekli gördüğü hallerde kişilerin ulaşım hizmetlerini hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin edebilme yetkisi verilmesi,

- İlaç kullanımında israfı engellemek amacıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna, katılım paylarının yeniden değerlendirme oranında artış yapma yetkisi verilerek, her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere katılım payı uygulanması konusunda Kurumun yetkili kılınması,

- Aile hekimlerince reçete edilen ilaç ve tıbbi malzemelerin temininde kullanıcıların farkındalığının sağlanabilmesi için katılım payı alınmayan sağlık hizmetleri kapsamında bulunan aile hekimi muayenelerinin, bu kapsamdan çıkarılarak bunlardan katılım payı alınması,

- 1/1/2012 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu kapsamına girecek yeşil kart sahiplerinin genel sağlık sigorta sistemi kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanma usullerinin belirlenmesi için Sosyal Güvenlik Kurumunun yetkilendirilmesi,

- M÷lga 2926 sayılı Kanunun 4956 sayılı Kanunla değiştirilen kadınlara dönük eşitsizlikleri gideren hükmünün 2/8/2003 tarihi öncesine de uygulanması,

- Van depremleri sonucunda malul kalan veya ölen sigortalılar ile bunların hak sahiplerine 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanması, bağlı aylıkların artırılması, katılım payı konularında lehte düzenlemeler yapılması ve depremde yaralanan veya sakat kalanlara verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedellerinden katılım payı alınmaması,

- 4857 sayılı İş Kanununda yer alan idari para cezalarının güncellenerek 5326 sayılı Kabahatler Kanununa uygun olarak düzenlenmesi,

- Mesleki Yeterlilik Kurumunun ulusal ve uluslararası düzeyde gerçek ve tüzel kişilere sağlayacağı hizmetlerden gelir sağlayabilmesi,

- Mesleki Yeterlilik Kurumunda sosyal taraf olan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi ve işveren konfederasyonları ile diğer kuruluş temsilcilerinin aida borçlarının yeniden yapılandırılması, öngörülmektedir.

Kanun Tasarısının tümü üzerindeki görüşmelerin başında Hükümet temsilcisi;

- T.C. Emekli Sandığı tarafından emeklilik aylığı bağlanan kişilere, 30 hizmet yılını geçmemek üzere her bir hizmet yılı için emeklilik ikramiyesi ödenmesi hususunda, Anayasa Mahkemesinin iptal kararları sonrasında ortaya çıkan boşluğun ortadan kaldırılması yönünde, Tasarının 1 inci maddesiyle yeniden düzenlenen 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinde, aylık bağlanacak kimselerin memuriyet

hizmetlerine yönelik emekli ikramiyesi ödenmesine ilişkin esasların, 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesi ile düzenlenen kıdem tazminatı ödenmesine ilişkin esaslara paralel bir şekilde hazırlandığını; maddenin bu şekilde kanunlaşması halinde, memuriyeti kendi isteği olmaksızın sona erenlerin her yıl için emekli ikramiyesine hak kazanacağını,

- 4857 sayılı İş Kanunundaki bazı para cezalarının güncellendiğini, Mesleki Yeterlilik Kurumunun faaliyette bulunduğu dönem içinde, mali imkânsızlıklar nedeniyle ödeme güclüğü yaşayan bazı sosyal tarafların, birikmiş borçlarının ödemelerinde kolaylık sağlanarak aıdat borçlarının yeniden yapılandırılmasının amaçlandığını,

- Tasarının, Van depreminden zarar görenlere aylık bağlanması gibi aciliyet taşıyan konuları içermesi nedeniyle, ivedilikle görüşülmesi gerektiğini,

ifade etmiştir.

Görüşmeler sırasında Tasarının ayrıntılı bir biçimde ele alınmasını sağlamak amacıyla bir alt komisyon kurulması istemi dile getirilmiş, ancak bu öneri kabul edilmemiştir.

Tasarının geneli üzerinde yapılan müzakereler sırasında; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri;

- Tasarının gerekçesinde Anayasa Mahkemesi tarafından verilen iptal kararlarına atıfta bulunulmasına rağmen, emekli ikramiyesi ödemeleri ile ilgili 1 inci madde hükmünde, bu kararların gözetilmeyerek yeni hukuksal sorunlara yol açıldığını,

- Sağlık hizmetine erişim noktasında, katılım payı gibi uygulamaların olumsuz sonuçlar doğurduğunu; bu sorundan kaynaklı olarak sağlık hizmetlerine erişememenin, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet eğilimlerine neden olabildiğini,

- İlaç harcamalarındaki artışın en önemli nedenlerinden birinin sağlık hizmetlerinin yeterli düzeyde yürümemesi olduğunu,

- Tasarının 4 üncü maddesiyle Sosyal Güvenlik Kurumuna, finansmanı sağlanacak ürün, malzeme ve ilaçlar ile tanı ve tedavi yöntemleri gibi sağlık hizmetlerinin belirlenmesinde sınırsız bir yetki tanındığı, bu nedenle hekimin vereceği sağlık hizmetlerinde tereddüte düşeceği ve hastanın nitelikli bir hizmet almasının mümkün olamayacağını,

- Tasarının 5 inci maddesi ile Sosyal Güvenlik Kurumuna gerekli gördüğü hallerde kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etme yetkisi verilmesinin uygulamada suistimallere neden olabileceğini,

- Tasarının 6 ncı maddesiyle değişik 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasıyla ilaçlardan alınması öngörülen katılım payının, kronik hastalıklarla mücadele eden yaşlı ve düşük gelir grubundaki kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanma olanaklarını önemli ölçüde kısıtladığını, dolayısıyla, reçetede yer alan her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere katılım payı uygulanmasına ilişkin ibarenin madde metninden çıkarılması gerektiğini,

- Yine, 6 ncı maddede belirlenen katılım payının hesaplanmasında, ilaç türü sayısının mı, yoksa ilaç kutusu sayısının mı esas alınacağı hususunda muğlaklık olduğunu,

- İlaçlarda katılım payı uygulamasının genişlemesinin, ilaçlardaki iskonto bedelinin hastaların üzerine yüklendiği izlenimi doğurduğunu,

- Yatarak tedavi gören hastalardan katılım payı alınmasının yerinde görülmediğini,

- Emeklilerin, muayene ücreti adı altında alınan katılım paylarından muaf tutulması yönünde bir düzenleme yapılmasının temel bir gereklilik olduğunu,

- Katılım paylarının emekliler için de, aktif sigortalıların durumunda olduğu gibi, eczanelerden alınmasının uygun olacağını,

- Tasarının 7 nci maddesindeki değişikliğin, aile hekimliği hizmetlerinden de katılım payı alınması uygulamasını beraberinde getireceğini,

- Tasarının 8 inci maddeyle, 5510 sayılı Kanunun 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına eklenen cümle birlikte ele alındığında bu cümlenin; aylık geliri asgari ücretin üçte birinden az olanlar ile 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz, kimsesiz ve Köy Kanunu kapsamındaki vatandaşların sözleşmeli üniversite hastaneleri ile özel sağlık hizmetlerine başvuru koşullarının Kurum tarafından belirlenmesi sonucunu doğuracağını, bu durumun da bütün vatandaşların ayırım gözetmeksizin herhangi bir sağlık kuruluşuna başvurabilecekleri şeklindeki ilkeye aykırılık oluşturduğunu, dolayısıyla yoksul, yaşlı ve kronik hastaların sistem dışına itildiğini,

- Tasarının 10 uncu maddesinde düzenlenen Van depreminde zarar gören kişilere ve yakınlarına yönelik düzenlemenin yerinde görüldüğünü,

ifade etmişlerdir.

Bu görüşlere yanıt olarak Hükümet temsilcisi;

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 69 uncu maddesinde, katılım payı alınmayacak durumların listelendiğini, dolayısıyla kontrol muayenelerinden, aile hekimi muayenelerinden, afet ve savaş hali nedeniyle sağlanan ve benzeri sağlık hizmetlerinden katkı payının alınmadığını,

- Mevcut mevzuatın açık olmaması nedeniyle bazı davalarda genişletici yorum yapılarak farklı hukuki sonuçlara neden olunduğunu, bundan dolayı Tasarının 4 üncü maddesiyle 5510 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle mer’i mevzuata açıklık getirildiğini ve böylece hukuki sorunların ortadan kaldırılmasının amaçlandığını,

- Devlet hastanelerinden ve Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastanelerinde 5 Türk Lirası, özel hastanelerde ise 12 Türk Lirası muayene katılım bedeli alındığını,

- 1/1/2012 tarihi itibarıyla yeşil kartlıların Sosyal Güvenlik Kurumuna devredileceği, buna bağlı olarak Tasarıyla, Yeşil Kart sahiplerine sağlık hizmetlerinin nasıl bir yöntemle verileceği düzenlenerek yeşil kart sahiplerinin eski haklarından aynen yararlanmaya devam edecekleri, konuyla ilgili farklı bir düzenlemenin getirilmediğini,

- Tasarının 1 inci maddesine bağlı 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin yeniden hazırlanmasında Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerinin titizlikle dikkate alındığını ve ayrıntılı bir düzenlemeye gidildiğini,

- Tasarının 5 inci maddesiyle ulaşım hizmetlerine herhangi bir sınırlama getirilmediğini, bazı suistimallerin önüne geçebilmek amacıyla Kuruma, gerekli gördüğü hallerde, kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etme yetkisi verildiğini,

- İlaçlardan belli miktarda katılım payı alınma amacının ilaç israfının önlenmesi olduğunu,

- Tasarının 6 ncı maddesiyle düzenlenen “kutu âdeti” ibaresinin kaldırılabileceğini ve bunun Tasarının özüyle çelişmeyeceğini,

ifade etmiştir.

Kanun Tasarısının geneli üzerindeki görüşmelerde Komisyon üyeleri özetle;

- Tasarının Komisyonunda görüşülmesi için İçtüzükte belirtilen kırksekiz saatlik süreye uyulmadan komisyon gündemine getirildiğini,

- Tasarının, TBMM İktüzüğünün 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen süreye uyularak Komisyon gündemine alındığını,

- Kanun Tasarısının hayatın her alanını etkilediğini ve çok kapsamlı olduğunu, dolayısıyla bütçe görüşmeleri sürerken detaylı bir şekilde incelenemediğini ve Tasarı görüşmelerinin bütçe görüşmelerinden sonraya ertelenmesi gerektiğini,

- Kanun Tasarısının, sağlık sektöründen gelir oluşturmak amacıyla hazırlandığını,

- Sağlık hizmetlerinin birey ve toplum odaklı ve sürdürülebilir olması gerektiğini, dolayısıyla sağlık sektöründe arz ve talep dengesinin belirlenmesinin piyasaya bırakılamayacağını, çünkü talebin isteğe bağlı olmadığını, hasta olan kişilerin sağlık hizmetini zorunlu olarak talep ettiklerini, bununla birlikte kamu kontrolünün terk edilmeye başlanması halinde sağlık sisteminin daha kötüye gideceğini,

- Günümüz itibarıyla toplam sağlık harcamalarının 50 milyar doları aştığını, 50 milyar dolarla verilen sağlık hizmetlerinin 30 milyar dolarla sağlanabileceği, dolayısıyla sağlık hizmetlerinin sunumunda israfın olduğunu,

- Sosyal Güvenlik Kurumunun özerk bir yapıya kavuşturulmaması nedeniyle sağlık hizmeti alan ile hizmeti sunanların ayrıştırılmadığını, dolayısıyla sosyal güvenlik reformunun gerçekleştirilemediğini,

- Sağlıkta dönüşüm programının iflas ettiğini,

- Deprem bölgesinde Kanunda öngörülen prim ödeme süresi, hizmet, prim ve prime ilişkin borcu olmama ve sigortalılık sürelerine ilişkin diğer şartlar aranmaksızın Kurumca aylık bağlanması ve öngörülen prim veya kesenek ile karşılıkların eksik olan kısmının alınmamasının olumlu karşılanmakla birlikte, hekim muayenesinden ve ilaç bedellerinden alınan katkı paylarının da kaldırılması gerektiğini,

- İlaç ve bazı cihazların fiyatlarında yüzde yetmişlere varan bir azalmanın söz konusu olduğunu,

- Türkiye’de çok ciddi bir şekilde ilaç israfının olduğunu, belirlenen katkı payıyla bu israfın önüne geçilerek sistemin yönetilmeye çalışıldığını,

- Tasarının 10 uncu maddesiyle, 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 37 nci maddesine, sosyal adalet gereği, 19/5/2011 tarihinde Simav’da meydana gelen depremin de eklenerek kapsamının genişletilmesi gerektiğini,

- Emekli ve işçilerden farklı isimler altında (Prim, katkı payı, katılım payı gibi) ücretler alındığını, bunların da söz konusu kesimlerin bütçeleri üzerinde önemli bir yük oluşturduğunu,

- Tasarının amacının ilaç ve dolayısıyla kaynak israfını engellemek olduğunu,

- Tasarının 6 ncı maddesindeki “ilaç kutu”su esaslı katılım payı alımının kaldırılması gerektiğini,

- Birinci basamak sağlık hizmetleri ile koruyucu sağlık hizmetlerinin farklı nitelikte olmaları nedeniyle ayrı değerlendirilmesi gerektiğini, bu nedenle Tasarının 7 nci maddesinin yeniden gözden geçirilmesinin zorunlu olduğunu,

- Kurumların kişilerden hizmet satın aldığı durumlarda, kurumların bu hizmeti akredite etmek ve hizmetin doğruluğunu kontrol etmek zorunda olduğunu, bu doğrultuda Sosyal Güvenlik Kurumunun doktorlardan hizmet satın aldığını ve buna yönelik ödemede bulunduğunu, aynı zamanda doktorların ihtisas sahalarına ilişkin bilgilerinin yenileyip yenilemediğini de kontrol etmek zorunda olduğunu, bu doğrultuda mezuniyet sonrası eğitim yöntemi getirilerek sertifikalaştırma sistemine geçilmesinin gerektiğini,

- Katılım paylarıyla ilgili düzenlemeler yapılarak bunların düşürülmesi ve emekli ve işçilerin maaş ve ücretlerinin belli bir oranını geçmeyecek şekilde düzenlenmesi gerektiğini,

- Sağlık Bakanlığının, tedaviye yönelik sağlık hizmetleri kadar koruyucu sağlık hizmetlerine de ağırlık vermesi gerektiğini,

- Tasarının 6 ncı maddesiyle değişik 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasına “dört kalemden sonraki her bir kalem için 3 TL’ye kadar ilave ücret alınabilir” şeklinde bir ibarenin eklenmesinin uygun olacağını,

- Türk Eczacılar Birliği, Türk Tabipler Birliği ile milletvekillerinden oluşan bir komite oluşturularak polifarmasinin önlenmesiyle ilgili çalışma yapılmasının faydalı olacağını,

- T.C. Emekli Sandığı Kanununa tabi daire, kuruluş ve ortaklıklardan kendi istekleriyle ayrılanlara da, kamuda geçen hizmet yılı toplamalarına karşılık gelecek şekilde emekli ikramiyesi ödenmesinin hakkaniyete daha uygun bulunduğunu,

- Disiplin affıyla devlet memuriyetinden atılan kişilerin tekrar memuriyete girmelerine ilişkin 2005 yılındaki mevzuat değişikliğinde, kişilerin memuriyetten uzaklaştırıldıkları süreler için borçlandırılmalarına yönelik herhangi bir düzenlemeye gidilmediğini, daha sonra Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunuyla bu ara dönemin borçlanılmak suretiyle kapatılabileceğinin hüküm altına alındığını, ancak borç miktarlarının yüklü olması nedeniyle kişilerin ödemede güçlük çektiklerini, bu kapsamda yeni bir düzenlemeye gidilerek borç miktarlarının Devlet tarafından ödenmesinin uygun olacağını, mutlaka bir borç miktarı ödenecek ise kişilerin memuriyetten ayrıldığı tarihin hesaplamalarda esas alınmasının mağduriyeti gidereceğini,

- Hekimlerin ve diş hekimlerinin iş yükünün fazla olmasının teşhis ve reçete yanlışlıklarına yol açtığını, ilaç israfının bu kapsamda ele alınmasının gerekli olduğunu,

- Anayasa Mahkemesinin kararlarıyla iptal edilen ilgili düzenlemelerin, ödenmeyen emekli ikramiyelerinin emeklilere ödenmesini sağlayacak şekilde geriye dönük olarak yeniden değerlendirilmesi gerektiğini,

- Tasarının 6 ncı maddesinde düzenlenen ilaç katkı paylarının sabitlenmesi ve bunların “kutu” ya da “kalem” bazında değişmemesi gerekliliği,

- Tasarının 2 nci maddesinin, “emekli ikramiyesi Kurum tarafından ödenenlerin davalarının düşeceği” ibaresini karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiğini, aksi halde mevcut durumun Anayasaya aykırılık teşkil edeceğini,

ifade etmişlerdir.

Komisyonumuz, tali komisyon sıfatıyla Tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri müteakip maddelerle ilgili benimsenen;

➤ Aile hekimliği muayenelerinde katılım payı alınmasını öngören Tasarının 7 nci maddesinin metinden çıkarılması,

➤ Tasarının 6 ncı maddesiyle değişik 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “reçetede yer alan her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere” ibaresi “aile hekimlerince yazılanlar da dahil olmak üzere reçete başına 3 Türk Lirası ve reçetede 4 kalemden sonraki her bir kalem için 1 Türk Lirası” şeklinde değiştirilmesi,

➤ Tasarının 10 uncu maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 37 nci maddesinde yer alan “23/10/2011 ve 9/11/2011 tarihlerinde” ibaresinin “2011 yılında” şeklinde değiştirilmesi,

➤ Van ilindeki deprem nedeniyle vefat edenler ile deprem bölgesinde öğrenim gören kişilerin öğrenim harç veya kredileri ile zorunlu hizmet nedeniyle kamu hizmeti görenlerin Devlete olan Kamu borçlarının silinmesi,

➤ Tasarının 2 nci maddesindeki “davadan vazgeçmeleri” ibaresinin, “emekli ikramiyesi Kurum tarafından ödenenlerin davalarının düşeceği” şeklinde yeniden düzenlenmesinin gerektiği,

Önerilerinin esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere rapora derç edilmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Cevdet Erdöl</i>	<i>Türkan Dağoğlu</i>	<i>İsmail Tamer</i>
Ankara	İstanbul	Kayseri
Kâtip	Üye	Üye
<i>Sevim Savaşer</i>	<i>Muhammed Murtaza Yetiş</i>	<i>İdris Baluken</i>
İstanbul	Adıyaman	Bingöl
		(Muhalefet şerhi metni ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Ülker Can</i>	<i>Kemalettin Aydın</i>	<i>Süleyman Çelebi</i>
Eskişehir	Gümüşhane	İstanbul
		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Haldun Ertürk</i>	<i>Kadir Gökmen Öğüt</i>	<i>Aytun Çıray</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Nesrin Ulema</i>	<i>Sıtkı Güvenç</i>	<i>Fuat Karakuş</i>
İzmir	Kahramanmaraş	Kilis
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Baloğlu</i>	<i>Vural Kavuncu</i>	<i>Muzaffer Yurttaş</i>
Konya	Kütahya	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Öz</i>	<i>Nurettin Demir</i>	<i>Mahmut Kaçar</i>
Mersin	Muğla	Şanlıurfa
(Muhalefifim,	(Muhalefet şerhim ektedir)	
muhalefet şerhi ektedir)		
	Üye	
	<i>Candan Yüceer</i>	
	Tekirdağ	
	(Muhalefet şerhim ektedir)	

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye Büyük Millet Meclisinde bulunan siyasal partilere bağlı milletvekilleri bütçe kanunu görüşmelerinde olduğu için, “Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili bir hazırlık yapamadık. Bütçe görüşmeleri tamamlanmadan, böyle bir kanun tasarısı TBMM Genel Kurulu’nda görüşülemeyeceği için, bir oldu bittiye getirmek doğru değildir.

TBMM İçtüzüğü gereğince komisyonlarda görüşülecek kanun tasarılarının, komisyon üyelerine 48 saat önceden hazırlık yapılması için dağıtılması gerekmektedir. Bunun tam aksine tasarı komisyon üyelerine saat 14:30 itibarı ile dağıtıldığından komisyon üyeleri olarak inceleme fırsatımız olmadı.

Anayasal yollarla verilen emekli ikramiyelerinin, kanun yoluyla geri alınması gibi önemli bir konunun etraflıca tartışılması gerektiğini düşünüyoruz.

Birinci basamak sağlık kurumlarının yazdığı her bir kalem ilaç için 3 TL bedel ödenmesinin, sağlık hakkının paralı hale getirildiği ve toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren sosyal devlet ilkesinden uzaklaşan maddelerin de uzunca tartışılması gerektiği kanaatindeyiz.

Doğal afete uğramış bir ilimizde hayatını kaybeden ve sakat kalanlar için 30 gün pirim ödeme şartının aranması, daha önce yaşanan felaketlerdeki uygulamalara ters olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 115 inci maddesi gereğince depremzede avanslarının ödenebilmesi için Bakanlar Kurulunun yetkilendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca Simav, Düzce ve 1999’da Gölçük depremlerinde mağdur olan aileler de mutlaka gözetilmelidir.

15.12.2011

Süleyman Çelebi

İstanbul

Kadir Gökmen Öğüt

İstanbul

Aytun Çıray

İzmir

Nurettin Demir

Muğla

Candan Yüceer

Tekirdağ

MUHALEFET ŞERHİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve TBMM Başkanlığına arzı Bakanlar Kurulu kararınca 14.11.2011 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın aşağıda sunduğum ilgili maddelerine ilgili gerekçelerimle muhalif bulunmaktayım.

Madde 6- 5510 sayılı Kanunun 68. maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Katılım payı, birinci fıkranın (a) bendindeki sağlık hizmetleri için 2 Türk Lirası olarak uygulanır. Katılım payı, (b) ve (c) bentlerindeki sağlık hizmetleri için gereksiz kullanımı azaltma, sağlık hizmetlerinin niteliği itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, kişilerin prime esas kazançlarının, gelir ve aylıklarının tutarı ve benzeri ölçütler dikkate alınarak % 10 ila % 20 oranları arasında olmak üzere Kurumca belirlenir. Ayrıca Kurum birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen sağlık hizmetlerinde, reçetede yer alan her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere katılım payı uygulamaya yetkilidir.”

İbaresine, muayene katılım payı alınmaması, reçeteler vasıtasıyla vatandaşa ek ödeme yükü getirmemesi, denetimlerin artırılması ve usulsüzlüklerde cezaların artırılması düşüncesiyle,

Madde 7- 5510 Sayılı Kanunun 69. maddesinin birinci fıkrasının c bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri”

İbaresine, kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetlerinden ve birinci basamak aile hekimliği uygulamasından muayene payı alınmaması düşüncesiyle,

Madde 10- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 37- 23.10.2011 ve 9.11.2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucunda malul kalan sigortalılar ile ölen sigortalıların hak sahiplerine en az 30 gün malullük, aylıklık ve ölüm sigortaları primi veya bir aylık kesenek ile karşılık bildirilmiş veya ödenmiş olmak şartıyla Kanunda öngörülen prim ödeme süresi, hizmet, prim ve prime ilişkin borcu olmama ve sigortalılık sürelerine ilişkin diğer şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre Kurumca aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklarla ilgili Kanunda öngörülen prim veya kesenek ile karşılıkların eksik olan kısmı Maliye Bakanlığı tarafından Kuruma ödenir.”

İbaresinde; 17 Ağustos Marmara depremi, Kütahya, Simav depremleri ve olacağı öngörülen diğer afetler, sel felaketleri ve tüm bu afetlerde hayatlarını kaybedenleri de içermediği düşüncesiyle muhalif bulunmaktayım.

15.12.2011

Ali Öz

MHP Mersin Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİ

“Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”na ilişkin muhalefet serhimidir.

Kanun Tasarısının 2. maddesi ile 5434 sayılı Yasaya 223. geçici madde eklenmiş ve halen emekli ikramiyesi almak için bu kanundan yararlanmak için davadan vazgeçme şartı getirilmiştir. Tasarının 2. maddesinin bu hali Anayasaya aykırıdır. Çünkü hak arama özgürlüğü Anayasal güvence altındadır. Emekli ikramiyesi almak için dava açanların yapılacak yasa değişikliğinden yararlanma şartının davadan vazgeçirilmesine bağlanması Anayasanın hak arama özgürlüğünü düzenleyen maddelerine aykırıdır. Ancak kanunla düzenleme yapılarak, emekli ikramiyesi kurum tarafından ödenenlerin davalarının düşeceğine dair bir hüküm konulabilir.

Emekli ikramiyesi ile ilgili ikinci problem emekli ikramiyesinin güncel katsayı üzerinden ödenmesinin sağlanmasıdır. Yasa tasarısından anlaşıldığı kadarı ile kişinin kamu görevlisi olarak çalıştığı yıllardaki emeklilik keseneğine esas aylık tutarı ve aylık başlangıç tarihindeki katsayının dikkate alınacağı belirtilmektedir. Taslak değiştirilerek şimdiki güncel katsayı üzerinden emekli ikramiyesinin ödenmesi sağlanmalıdır. Çünkü bu ikramiyenin alınması kişinin emekli olma şartına bağlanmıştır. Kıdem tazminatı ile farkı budur. Kıdem tazminatı sadece emekli halinde değil, işverenin işten çıkarma, işçinin haklı nedenle iş akdini feshi, işçinin askere gitmesi, işçinin doğum yapması ve işçinin evlenmesi halinde de ödenmektedir. Bu durumda güncel katsayı uygulanmasının zorunlu olduğu açıktır.

Tasarının 6. maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 68. maddesinin 2. fıkrası değiştirilerek hekim ve diş hekimini muayenelerinde 2.-TL katılım payı alınacağı, ayrıca ayakta tedavilerde yazılan reçetede yer alan her ilaç kalemi için ayrı ayrı 3.-TL katılım payı alınacağı belirtilmektedir. Böylece vatandaş hem ilaca % 10 ile % 20 arası katkı payı ödeyecek, hem de 2. bir vergi anlamına gelen ilaç başı 3.-TL katılım payı ödeyecektir. Bu katkı paylarının tümünün kaldırılması sosyal devlet ilkesinin gereğidir ve temel sağlık hizmetlerine tüm yurttaşların ulaşması açısından zorunludur. Bu zorunluluk yerine getirilmezse hem sağlık hem de sosyal güvenlik hakkına aykırı karar alınmış olacaktır.

16.12.2011

İdris Baluken

BDP Bingöl Milletvekili

Alt Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No: 1/536, 2/35, 2/199

18/12/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuzun gündeminde yer alan 1/536 esas numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", 2/35 esas numaralı "5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" ve 2/199 esas numaralı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin" görüşmelerine Komisyonumuzun 16/12/2011 tarihli ve 21 inci Birleşiminde başlanmıştır. Komisyonumuzda tasarı ve tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelere geçilmeden önce verilen önergeler doğrultusunda 1/536 esas numaralı Kanun Tasarısı ile 2/35 ve 2/199 esas numaralı Kanun Teklifleri birleştirilerek görüşmelere 1/536 esas numaralı Kanun Tasarısının metni üzerinden devam edilmesi ve ayrıca Tasarının daha ayrıntılı incelenebilmesini teminen öncelikle bir alt komisyonda ele alınması kararlaştırılmıştır.

Alt komisyonda 16/12/2011 ve 18/12/2011 tarihlerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla yapılan görüşmelerde Kanun Tasarısı ve Teklifleri üzerindeki görüş ve düşünceler ayrıntılı bir şekilde dile getirilmiş ve bazı değişiklikler yapılmıştır.

Alt Komisyonda yapılan çalışmalarda Tasarının;

- Çerçeve 1 inci maddesi aynen,

- Çerçeve 2 nci maddesi; hizmet süreleri 2829 sayılı Kanuna göre birleştirilerek emekli olan ancak emekli ikramiyesine son tabi olduğu kuruluş Emekli Sandığı olmadığı için hak kazanamayan ilgililerin, Sosyal Güvenlik Kurumuna açtıkları davalardan vazgeçmeleri halinde, mahkemelerce Kurum lehine hükmedilecek vekalet ücretlerinin tahsil edilmemesini temin eden bir ifadenin maddeye dahil edilmesi suretiyle,

- Çerçeve 3 üncü maddesi aynen,

- 2/199 esas numaralı Kanun Teklifinin 3 üncü maddesi ile düzenlenen ve Sosyal Güvenlik Kurumunun mülkiyetinde bulunan taşınmaz varlıkların kiralama bedellerinin Kurumun Yönetim Kurulu tarafından güncellenmesini ve belirlenmesini temin eden düzenlemeden, "belirleme" ifadesinin her iki kavramı da karşılaması nedeniyle "güncellemeye ve" ibaresinin çıkarılması ve düzenlemenin Tasarıya yeni Çerçeve 4 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 2/199 esas numaralı Kanun Teklifinin 4 üncü maddesi ile düzenlenen ve Türkiye'de yüksek öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortalısı olabilmelerinde kıstas olarak belirlenen prime esas kazanç alt sınırının; asgari ücret yerine asgari ücretin üçte biri olarak uygulanmasını temin eden düzenlemenin Tasarıya yeni Çerçeve 5 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 4 üncü maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 6 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 5 inci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 7 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 6 ncı maddesi, madde ile Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ayakta tedavide sağlanan ilaçlardan "her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere" alınması öngörülen katılım paylarının, sağlık koruma masrafları konusunda vatandaşların daha bilinçli hale getirilmelerini, ilaç kullanımında israfın önlenmesini ve akılcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılmasını teminen aile hekimlerince yazılan reçeteler de dahil olmak üzere reçetede yer alan üç kalem veya kutuya kadar ilaç için 3 Türk Lirası, üç kalemden fazla her bir ilaç veya kutu için ise 1 Türk Lirası olarak yeniden belirlenmesini; ilaç kutu hesabına enjekteable formlar ile serum ve beslenme ürünlerinin dahil edilmemesini; yatarak tedavide finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinden alınması öngörülen yüzde birlik katılım payının bir katına kadar artırılmasına veya kanuni tutarlarına getirilmesine ve indirilmesine ilişkin Kuruma verilen yetkinin kaldırılmasını ve uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin önüne geçilmesi amacıyla Kurum tarafından her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılacak katılım payları arasına, madde ile düzenlenen 1 TL'lik katılım payının da dahil edilmesini teminen maddenin yeniden düzenlenmesi ve madde numarasının 8 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 7 nci maddesi, Çerçeve 6 ncı maddede aile hekimleri tarafından yazılan reçetelerden de katılım payı alınabilmesine yönelik bir değişiklik yapılması ve bu muayenelerden ayrıca bir de katılım payı alınmasının uygulamada vatandaşların daha düşük maliyetli olan aile hekimliği muayeneleri yerine kamu açısından daha masraflı olan diğer tedavi hizmetlerini tercih etmeleri sonucunu doğuracağından aile hekimliğinden katkı payı alınmamasının devamını teminen maddenin Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- Çerçeve 8 inci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 9 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

-2/199 esas numaralı Kanun Teklifinin 7 nci maddesi ile düzenlenen ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda yer alan ve belgelerin süresinde verilmemesi durumunda ilgililere uygulanacak idari para cezalarında indirim öngören haller arasına; "belgelerin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden verilmesine yönelik düzenlemeye cezaların ödenmesinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgililere yapılacak tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde yapılması şartının dahil edilmesi ve düzenlemenin metne yeni Çerçeve 10 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 9 uncu maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 11 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 2/199 esas numaralı Kanun Teklifinin 8 inci maddesi ile düzenlenen ve 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlanan ancak daha sonra faaliyetlerine 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa tabi olarak devam eden avukat veya noterlerden mevcut mevzuat uyarınca 2008 yılı Ekim ayı başından önce sosyal güvenlik destek primi kesilmemesinden kaynaklanan eşitsizliğin giderilmesini temin eden düzenlemenin teknik amaçlı olarak redaksiyona tabi tutulması ve düzenlemenin Tasarıya yeni Çerçeve 12 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 10 uncu maddesi, madde ile 23/10/2011 ve 09/11/2011 tarihlerinde Van ilinde meydana gelen depremde malûl olanlar ile vefat edenlerin hak sahiplerine Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından aylık bağlanmasına ilişkin düzenleme kapsamına, 19/05/2011 tarihinde Kütahya ili Simav ilçesinde meydana gelen depremden malûl olanlar ile deprem nedeniyle vefat edenlerin hak sahiplerinin de dahil edilmesi; uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla aylık bağlanacak kişilerde aranacak 30 günlük sigorta primi ödemiş olma şartının deprem tarihinden önceki dönemde ve yasal tescil süresi içinde gerçekleşmiş olmasına ilişkin bir hükmün maddeye dahil edilmesi ve kapsama giren kişilere aylık bağlanmasında aranan "bir aylık sosyal güvenlik keseneği bildirmiş veya ödemiş olma" şartında yer alan bildirmiş olma koşulunun metinden çıkarılması ve Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 13 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 11 inci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 14 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 12 nci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 15 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 13 üncü maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 16 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Yürürlüğe ilişkin 14 üncü maddesi, Tasarıya yeni çerçeve 12 nci madde olarak eklenen düzenlemenin, sigorta tescil işlemlerinin yapılabilmesinde ihtiyaç duyulan sürenin karşılanabilmesi amacıyla 12 nci maddenin yürürlük tarihinin 01/02/2012 olarak belirtilmesi ve madde numarasının 17 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Yürütmeye ilişkin 15 inci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 18 olarak teselsül ettirilmeleri suretiyle,

kabul edilmiştir.

Raporumuz Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına arz olunur.

Başkan	Üye	Üye
<i>Ahmet Öksüzkaya</i>	<i>Necdet Ünüvar</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>
Kayseri	Adana	Ağrı
Üye	Üye	Üye
<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Mehmet Yüksel</i>
Ankara	Bursa	Denizli
(Ayrıışık oy yazım ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Kazım Kurt</i>	<i>Adil Kurt</i>	<i>Musa Çam</i>
Eskişehir	Hakkari	İzmir
(Karşı oyumuz eklidir)	(İmzada bulunamadı)	(Karşı oyumuz ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Arslan</i>	<i>Mustafa Kalaycı</i>	<i>Erkan Akçay</i>
Kars	Konya	Manisa
	(Muhalfim)	(Muhalefet şerhi ektedir)
	Üye	
	<i>Ertuğrul Soysal</i>	
	Yozgat	

KARŞI OY YAZISI

Birleştirilerek görüşülmekte olan 1/536 sayılı Tasarı, 2/35 sayılı Teklif ve 2/199 sayılı Teklifin değerlendirilmesi için alt komisyon olarak yapılan çalışma sonunda ortaya çıkan kanun metnine aşağıdaki nedenlerle katılmıyor ve karşı oy kullanıyoruz.

Tasarı ve tekliflerin 1. maddesi ile 5434 sayılı Kanunun 89. maddesine getirilmeye çalışılan anlayış daha önce Anayasa Mahkemesinin iki kez iptal ettiği kararlarına aykırı olarak hazırlanan bir maddedir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarında hiçbir koşula bağlı olmaksızın birleştirmesi sonucunda emekli olan sigortalıların geçmişteki memuriyetleri süresince emekli ikramiyesinin ödenmesi gerektiği kabul edilmektedir.

Oysa tasarı ve 2/35 sayılı teklifin dışındaki teklif bu amaca yönelik düzenleme getirmemekte, tersine bu statüdeki kişilerin emekli ikramiyelerini bazı koşullara bağlamaktadır. Anayasa Mahkemesi kararında benzetme yapıldığı için 1475 sayılı Kanunun 14. maddesindeki koşullara göre bir düzenleme yapılmasının amacı karşılayacağı ve yapılan düzenlemenin de 14. maddeye paralel olarak hazırlandığı ileri sürülmektedir. Anayasa Mahkemesinin kararında daha önce memuriyetten ayrılan ve sonradan hizmet birleştirmesi suretiyle emekli olan kişilerin hiçbir koşula bağlı olmaksızın ikramiye alması gerektiği kabul edildiğine göre yeni düzenleme ile ikramiye alınmasının kıdem tazminatı alınması koşullarına göre söz konusu edilmesi hakkın sınırlandırılması anlamına gelir.

Özellikle kıdem tazminatına paralel bir düzenleme yapıldığını kabul ediyorsak emekli ikramiyesinin de güncel, en son alınan ücrete göre ya da gelinebilecek derece ve kademeye göre olduğunun kabulü gerekir. Hakkı sınırlarken örnek aldığınız düzenlemeyi hakkı verirken de örnek almanız gerekir.

Bundan sonra alınacak tazminatların 30 yılla sınırlandırılması 5510 sayılı Kanunla getirilen çalışma sürelerinin dikkate alınmadığını göstermektedir. 5510 sayılı Kanuna göre 65 yaşına kadar çalışmak durumunda olan bir kişinin çalışma süresi her koşulda 30 yıldan fazla olacaktır. O halde neden ikramiyenin sınırlandırıldığını anlatmak zordur.

Hak aramak en önemli ve birinci derecede korunması gereken bir özgürlüktür. İnsanları bu hakkını kullandı diye cezalandırmanın kabul edilir bir yanı yoktur. O nedenle insanların bir haktan yararlanmasının açtığı davadan vazgeçmesi koşuluna bağlanması yanlıştır. Davaya sebebiyet veren idareler kusurlandırılması gerekirken hak arayanın davasından vazgeçmesini dayatmak doğru değildir.

Anayasamızın 56. maddesine göre sağlık hizmeti yurttaş için hak, Devlet için görevdir. Devlet bu görevini yerine getirirken farklı işlemler altında da olsa vatandaşın bir istememelidir. İlaç katılım payı dışında farklı işlemlerle alınan çeşitli bedellerin hiçbirisiyle mutabakatımız yoktur. Çünkü kamuya kendisini sigorta ettiren kişi bunun karşılığında zaten primlerini yatırmaktadır.

İlaçlardan katılım payı dünya uygulamalarında hastayı maliyete ortak etmek için değil, tedavi ve ilaç harcamaları ile akılcı ilaç kullanımı noktasında farkındalık yaratmak amacıyla alınır. Yıllardır emeklilerden % 10 ve çalışanlardan % 20 katılım payı uygulaması yerleşmişken, SGK tarafından son yıllarda getirilen uygulamalarla;

- İlaç Katılım Payı
- Muayene Katılım Payı
- Reçete Katılım Payı

- Eşdeğer İlaç Farkı,

adı altında 4 çeşit katılım payı alınmaktadır. Bu yeni düzenleme ile kutu başına ücret adı altında yeni bir ücret getirmekle, hastalar için beşinci bir cepten ödeme kalemi ortaya çıkmaktadır. Böyle bir uygulamanın hayata geçirilmesi asla kabul edilemez. Hele hele bunu doktorun tercih ve önerisine bağlı olan ilaç adedi veya sayısına göre artırarak almaya çalışmak tıp bilimine de saygısızlıktır, hasta haklarına da aykırıdır.

Kütahya ve Van depreminde ölen, sakat kalan veya yararlananlara destek olmak sosyal devletin birinci görevidir. Bunu geçici bir madde ile düzenlemek doğru olmayıp başka suretlerle çözüm bulmak mümkün ve daha mantıklıdır. Olağanüstü koşullar yaşayan bölgeler için meydana gelen felaketlerin hepsinde ayrı ayrı yasa yapma yerine afet bölgesi ilan etmek suretiyle daha kesin çözümler bulmak mümkün iken bundan kaçınan hükümetin geçici bir maddeye sığınması yanlıştır.

Emeklilerin emekli olduktan sonra çalışmak zorunda kalmaları sosyal devletin en büyük ayıbıdır. Emeklisine insan gibi yaşamı sağlayamayan bir Devletin çalıştı diye onlardan SGDP adı altında bir prim alması doğru değildir. Çünkü bu prim karşılığı SGK onlara artı bir katkı vermemektedir. O nedenle bütün emeklilerden kesilen SGDP'nin kaldırılmasını isteyen bir partinin üyeleri olarak emekli noterler ve avukatlardan çalıştukları için SGDP alınmasını kabul etmemiz mümkün değildir.

Kazım Kurt
Eskişehir

Musa Çam
İzmir

Bülent Kuşoğlu
Ankara

ALT KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 89- Hizmet sürelerinin tamamı bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerden emekli, adi malûllük veya vazife malûllüğü aylığı bağlanan veya toptan ödeme yapılan asker ve sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarın bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir.

Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmeti bulunanlardan mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlananlara ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının, 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla emekli ikramiyesi ödenir.

İkinci fıkra uyarınca ödenecek emekli ikramiyesi, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına giren görevlerde geçen her tam fiili hizmet yılı ile sınırlı olarak bu görevlerden ayrıldıkları tarihteki emeklilik keseneğine esas aylık tutarı üzerinden ve aylığın başlangıç tarihindeki katsayılar dikkate alınarak ödenir. Mülga 2829 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile üçüncü fıkrasının son cümlesinin bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Yukarıdaki fıkralara göre verilecek emekli ikramiyesinin hesabında 30 fiili hizmet yılından fazla süreler ile 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlara ödenecek emeklilik ikramiyesinin hesabında bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen ve 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmeyecek şekilde sona eren geçmiş hizmet süreleri ve her ne suretle olursa olsun evvelce iş sonu tazminatı veya bu mahiyette olmakla birlikte başka bir adla tazminat ödenen süreleri ile kıdem tazminatı ya da emekli ikramiyesi ödenmiş olan süreleri dikkate alınmaz. Ancak, mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanmış olmakla birlikte, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmetleri arasında başka bir sigortalılık hali kapsamında çalışması bulunmayanların emekli ikramiyesine esas fiili hizmet sürelerinin hesabında, 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz.

Emekli ikramiyesinin hesabına esas hizmet süresinin tespitinde dikkate alınmak üzere, emeklilik veya malûllük aylığı bağlanması dışında herhangi bir sebeple görevleri sona erenler için, görevin sona erme sebebinin bu durumu kanıtlayan belgelerle birlikte yazılı olarak kuruma bildirilmesi ve bunların özlük dosyasında saklanması zorunludur. Bu zorunluluğa uymayanlar ikinci fıkra hükümlerinden yararlandırılmazlar.

İştirakçilerden, kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malûllüğü hükümlerine göre vazife malûllüğü aylığı

bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananlara; bu Kanuna göre aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde emekli ikramiyesinin hesaplanmasına esas alınan katsayılarla meydana gelecek artış nedeniyle oluşacak ikramiye farkları ile ilk malî yılın birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa, bu tarihte yürürlükte olan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farkları, emekli ikramiyesi ile ilgili hükümlere göre ayrıca ödenir. Ancak, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarla artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarla altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir.

Emekli, adi malûllük veya vazife malûllüğü aylığı bağlanmadan veya toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere, bu Kanunun 68 inci maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödenir.

Emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılmasında, sadece sonradan geçen hizmetlerine karşılık yukarıdaki esaslara göre emekli ikramiyesi ödenir. Şu kadar ki, evvelce verilmiş olan ikramiye ile sonradan geçen hizmetler için ayrıca tahakkuk ettirilecek ikramiyenin hesabına esas alınan fiili hizmet süreleri toplamı, 30 yıldan fazla olamaz ve evvelce 30 hizmet yılı için emekli ikramiyesi ödenmiş olanlara hiçbir şekilde ikramiye farkı ödenmez.

Bu Kanunun 88 inci maddesi kapsamına girenlerin emekli ikramiyeleri hakkında da yukarıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

Sosyal Güvenlik Kurumunca tahakkuk ettirilmiş veya ettirilecek emekli ikramiyelerini almadan ölenler ile ölüm tarihinde aylığa müstahak dul ve yetim bırakmadan ölen iştirakçilerin ikramiyeleri, kanunî mirasçılarına ödenir.

Bu madde gereğince Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen emekli ikramiyeleri, düzenlenecek fatura üzerine Sayıştay ve Danıştay başkanları için kendi kurumları, diğerleri için emekliye sevk onayını veren kurum tarafından karşılanır. Özelleştirilen, faaliyeti durdurulan, kapatılan veya tasfiye edilen kamu idareleri tarafından karşılanması gereken emekli ikramiyesi tutarları ise, emekliye sevk onayı aranmaksızın ve faturası karşılığında Hazine tarafından karşılanır. Bu fıkraya göre Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemelerin, fatura düzenlenmesini müteakip iki ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılması zorunludur.

Ölenlerin hak sahiplerine ödenecek emekli ikramiyesinin tahsili hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır."

MADDE 2- 5434 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 223- Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine, varsa açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve bu Kanunun 89 uncu maddesindeki şartların varlığı halinde aynı esas ve usuller çerçevesinde emekli ikramiyesi ödenir. Aylık bağlananlar ile hak sahiplerinin davalardan vazgeçmeleri halinde, mahkemelerce Sosyal Güvenlik Kurumu lehine hükmedilecek vekalet ücretleri Kurumca tahsil edilmez.

Bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında fasıllı olarak hizmeti bulunan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte aynı kapsamda çalışmakta olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra emeklilik, yaşlılık, malûllük ile dul ve yetim aylığı bağlanacak olanlar hakkında 89 uncu maddenin dördüncü fıkrasının uygulanmasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki fasıllı hizmet süreleri için 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz."

MADDE 3- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "50 kişiyi" ibaresi "80 kişiyi" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak kira bedellerini belirlemeye Yönetim Kurulu yetkilidir."

MADDE 5- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ncı maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesine "30 günlük" ibaresinden önce gelmek üzere "üçte birinin" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"d) 63 üncü maddeye göre yöntem, tür, miktar ve kullanım sürelerinin belirlenmesi sonucunda Kurumca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin kapsamı dışında bırakılan sağlık hizmetleri."

MADDE 7- 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Kurum gerekli gördüğü hallerde bu fıkra gereğince kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etmeye yetkilidir."

MADDE 8- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Katılım payı, birinci fıkranın (a) bendindeki sağlık hizmetleri için 2 Türk Lirası olarak uygulanır. Katılım payı, (b) ve (c) bentlerindeki sağlık hizmetleri için gereksiz kullanımı azaltma, sağlık hizmetlerinin niteliği itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, kişilerin prime esas kazançlarının, gelir ve aylıklarının tutarı ve benzeri ölçütler dikkate alınarak % 10 ilâ % 20 oranları arasında olmak üzere Kurumca belirlenir. Ayrıca Kurum, birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen sağlık hizmetlerinde, aile hekimlerince yazılan reçeteler dahil olmak üzere reçetede yer alan üç kaleme/üç kutuya kadar ilaç/ ilaçlar için 3 Türk Lirası, ilave her bir kalem/kutu ilaç için 1 Türk Lirası olmak üzere katılım payı uygulamaya yetkilidir. Katılım payına ilişkin kutu hesabında enjektörle formlar, serum ile beslenme ürünleri dikkate alınmaz. Kurum, birinci fıkranın (a) bendi gereği belirlediği katılım payını; birinci basamak sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayenelerde almamaya ya da daha düşük tutarlarda belirlemeye veya tekrar birinci fıkranın (a) bendi için belirlenen tutara getirmeye, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmet sunucularında yapılan muayenelerde ise müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunun yer aldığı basamak, sağlık hizmeti sunucusunun resmi ve özel sağlık hizmeti sunucusu niteliğinde olup olmaması, önceki basamaklardan sevkli olarak başvurulup başvurulmadığı gibi hususları göz önünde bulundurarak on katına kadar artırmaya ve sağlık hizmeti sunucuları için farklı belirlemeye yetkilidir. Birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen sağlık hizmetleri bedelinin yüzde birine kadar katılım payı alınabilir. Yüzde birine kadar tespit edilen katılım payını almamaya, yarısına kadar indirmeye Kurum yetkilidir. Kurum, bu fıkarda belirtilen 1 Türk Lirası, 2 Türk Lirası ve 3 Türk Lirasını, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranına kadar her yıl artırmaya yetkilidir."

MADDE 9- 5510 sayılı Kanunun 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"60 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (3) ve (9) numaralı alt bentlerinde sayılanların, Kurumla sözleşmeli üniversite ve istisnai hallerde özel sağlık hizmeti sunucularına müracaat edebilme koşulları ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir."

MADDE 10- 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliklerinden yasal süresi içerisinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (g), (h) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır.”

MADDE 11- 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ile değişik mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü 2/8/2003 tarihi öncesi için de uygulanır."

MADDE 12- 5510 sayılı Kanunun Geçici 14 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna göre emekli olup yine bu tarihten önce serbest avukatlık veya noterlik yapanların aylıklarından bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümlerine göre sosyal güvenlik destek primi kesilir.”

MADDE 13-5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 37- 19/5/2011, 23/10/2011 ve 9/11/2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucunda malûl kalan sigortalılar ile ölen sigortalılar için, malullük ya da ölüme sebep olan deprem tarihinden önceki döneme ilişkin olarak en az 30 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi veya bir aylık kesenek ile karşılık ödenmiş ve bu süreye ilişkin sigortalı tescil işleminin yasal süresi içerisinde yapılmış olması kaydıyla, Kanunda öngörülen prim ödeme süresi, hizmet, prim ve prime ilişkin borcu olmama ve sigortalılık sürelerine ilişkin diğer şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre Kurumca kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklarla ilgili Kanunda öngörülen prim veya kesenek ile karşılıkların eksik olan kısmı Maliye Bakanlığı tarafından Kuruma ödenir. Bu konudaki usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden depremler sonucunda yaralanan veya sakat kalanlara verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedelleri için katılım payı alınmaz."

MADDE 14- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun;

a) 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "elli milyon lira para cezası" ibaresi "yüzon Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

b) 100 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ikiyüz milyon lira para cezası" ibaresi "dörtüyüzelli Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

c) 101 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yediyüzelli milyon lira para cezası" ibaresi "binyediyüz Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

ç) 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "yüz Yeni Türk Lirası" ibaresi "yüzyirmibeş Türk Lirası" şeklinde, (b) bendinde yer alan "ikiyüz milyon lira para cezası" ibaresi "dörtüyüzelli Türk Lirası idari para cezası" şeklinde, (c) bendinde yer alan "yüz milyon lira para cezası" ibaresi "ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

d) 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüz milyon lira para cezası" ibaresi "ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

e) 104 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "beşyüz milyon lira para cezası" ibaresi "binikiyüz Türk Lirası idari para cezası" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "yüzmilyon lira para cezası" ibaresi "ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

f) 105 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan "iki yüz Yeni Türk Lirası" ibareleri "ikiyüzelli Türk Lirası" şeklinde, (c) bendinde yer alan "biner Yeni Türk Lirası" ibaresi "binikiyüzellişer Türk Lirası" şeklinde, (d) bendinde yer alan "bin Yeni Türk Lirası" ibaresi "binikiyüzelli Türk Lirası", "beşyüz Yeni Türk Lirası" ibaresi "beşyüzelli Türk Lirası" şeklinde,

değiştirilmiştir.

MADDE 15- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"ç) Kurumun ulusal ve uluslararası düzeyde gerçek veya tüzel kişilere vereceği hizmetler karşılığında elde edeceği gelirler."

MADDE 16- 5544 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- (1) 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kuruluşların 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ait Kurum aidat miktarları her yıl için ayrı ayrı olmak üzere her bir Genel Kurul temsilcisi başına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan aylık brüt asgari ücretin yirmi katı olarak uygulanır. Bu kapsamda yer alan kuruluşlarca söz konusu yıllara ait ödenmiş olan aidat miktarlarının bu düzenleme ile yeniden tespit edilen aidat tutarlarını aşan kısmı bakımından ilgili kuruluş için alacak hakkı doğmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşların, aynı fıkra esaslarına göre yapılandırılan toplam aidat borçlarını ve 2012 yılı aidatlarını 31/12/2012 tarihine kadar Kuruma ödemeleri halinde aidat borçlarına gecikme zammı ve gecikme faizi uygulanmaz."

MADDE 17- Bu Kanunun;

a) 12 nci maddesi 01/02/2012 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu
Esas No: 1/536,2/35,2/199
Karar No: 6*

19/12/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından 8/12/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 13/12/2011 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/536 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ tarafından hazırlanarak 21/7/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2011 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas Komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/35 esas numaralı “5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ile Bursa Milletvekili Hüseyin ŞAHİN ve 9 Milletvekili tarafından hazırlanarak 13/12/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 14/12/2011 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak ise Komisyonumuza havale edilen 2/199 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 16/12/2011 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk ÇELİK ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı ve TİSK temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 21 inci Birleşiminde görüşülmeye başlanmış; ancak Tasarı ve Tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelere geçilmeden önce verilen önergeler doğrultusunda Kanun Tasarısı ve Teklifleri İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülerek birleştirilmiş; görüşmelerde 1/536 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınması ve Tasarı ve Tekliflerin daha detaylı incelenebilmelerini teminen öncelikle bir alt komisyon kurulması kararlaştırılmıştır.

Bilindiği gibi, 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun uyarınca farklı sigortalılık kollarına tabi olarak geçen hizmet süreleri birleştirilmekte ve bu kapsama giren vatandaşlara 2829 sayılı Kanunda yer alan usuller çerçevesinde farklı adlar altında iş sonu tazminatı ve aylık bağlanabilmekteydi. 2829 sayılı Kanun uyarınca ilgili kişiye iş sonu tazminatı adı altında kıdem tazminatı veya emekli ikramiyesi bağlanması hususunda ikili bir ayırım yapılmış, kişiye kıdem tazminatı bağlanması noktasında, emekliliğe tabi olunan son kurum için herhangi bir şart aranmazken, emekli ikramiyesi bağlanmasında son tabi olunan kurumun Emekli Sandığı olması şartı getirilmişti. Bu durum uygulamada uzun seneler Emekli Sandığına tabi olarak görev yapan ve son olarak başka bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olarak emekli olanların, emekli ikramiyesi alamaması sonucunu doğurmuştur. 2829 sayılı Kanunun bu hususu düzenleyen 12 nci maddesi, Anayasa Mahkemesinin 2009 yılında verdiği bir kararla Anayasada yer alan eşitlik ilkesine aykırı bulunarak iptal edilmiştir. Yine benzer bir düzenleme 2010 yılında 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununda yapılmış ve Anayasa Mahkemesi bu düzenlemeyi de benzer gerekçelerle iptal etmiştir. Birden fazla sosyal güvenlik kurumuna tabi olarak sigortalı hizmet süreleri birleştirilen vatandaşlardan geçmişte Emekli Sandığına tabi olanların da diğer sigortalılık kollarında olduğu gibi son tabiiyetlerine bakılmaksızın emekli ikramiyesi alabilmelerine yönelik Anayasa Mahkemesi kararları da dikkate alınarak düzenleme yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Diğer yandan 31/5/2006 tarihinde kabul edilen 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile sosyal güvenlik alanında reform niteliğinde kapsamlı düzenlemeler yapılmış; Emekli Sandığı Kanunu, Sosyal Sigortalar Kanunu ve Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerince düzenlenen sigortalılık mevzuatı tek bir çatı altında toplanmıştır. Genel itibarıyla üç ana başlık altında düzenlenen sigortalılık halleri, 5510 sayılı Kanunda zamanla ortaya çıkan ihtiyaçlar da gözönüne alınarak yeniden düzenlenmiş, sosyal güvenlik sistemine dahil olan toplum kesimlerinin kapsamı genişletilmiştir. "Genel Sağlık Sigortası" olarak adlandırılan ve prim ödeme gücü olan vatandaşların prim ödeyerek, ödeme gücü olmayanların ise primleri Devlet tarafından karşılanarak dahil olduğu yeni sistemde, artık vatandaşlar arasında sigortalı olunan mevzuata göre ortaya çıkan farklar büyük ölçüde giderilmiş ve geline nokta vatandaşlar sağlık birimlerinden hangi sosyal güvenlik mevzuatına tabi olduklarına bakılmaksızın yararlanabilir duruma gelmişlerdir. 5510 sayılı Kanun ile yeniden oluşturulan sosyal güvenlik sisteminin kurumsal yapısı ise 16/5/2006 tarihinde kabul edilen Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile oluşturulmuştur. 5502 sayılı Kanun; genel hatlarıyla daha önce SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilen hizmetlerin tek yetkili kurum olarak Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yerine getirilmesini öngörmektedir. Yapılan düzenlemeler sonucunda hem kurumsal hem de sistematik anlamda reforma tabi tutulan sosyal güvenlik sisteminde uygulamada bir takım sorunlarla karşılaşmış ve sorunların giderilmesi zarureti doğmuştur. Kanun tasarısı ile tekliflerinin söz konusu ihtiyaçlara karşılık olarak hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Tasarı ve Teklifler ile gerekçeleri incelendiğinde;

- Geçmişte Emekli Sandığına tabi sigortalılığı bulunan ancak emekliliği hakkettiği en son sosyal güvenlik kurumunun Emekli Sandığı olmaması sebebiyle emekli ikramiyesi alamayan vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi amacıyla;

o Hizmet süreleri birleştirilerek emekli veya malullük aylığı bağlanan vatandaşlardan Emekli Sandığına tabi sigortalılığı bulunanlara geçmişte Emekli Sandığına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini kapsamak ve sigortalılıklarının 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre son bulması koşuluyla emekli ikramiyesi ödenmesinin ve bu kişilere ödenecek emekli ikramiyesinin her tam fiili hizmet yılı ile sınırlı olarak ve kişilerin görevden ayrıldıkları tarihteki mevcut emekli keseneğine esas aylık tutar üzerinden hesaplanarak belirlenmesine,

o 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesine tabi olarak geçen görevlerin 1475 sayılı Kanuna uygun olarak son bulmaması hali ile ilgililerin önceden herhangi bir ad altında iş sonu tazminatı aldıkları sürelerin emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınmamasına,

o Özelleştirilen veya kapatılan kamu idarelerince karşılanması gereken ikramiye tutarları için sevk onayı aranmamasına ve bu tutarların faturası karşılığında Hazine tarafından karşılanmasına,

yönelik düzenlemelerin,

- Geçmişte farklı sigortalılık mevzuatına tabi hizmet süreleri 2829 sayılı Kanun uyarınca birleştirilerek emekli, yaşlılık veya malullük aylığı bağlanan vatandaşlar veya bunların hak sahiplerinden kendilerine emekli aylığı bağlanması amacıyla SGK aleyhine dava açan vatandaşlara da Kurum aleyhine açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve kanunda öngörülen şartları taşımaları halinde emekli ikramiyesi ödenmesinin,

- SGK bünyesinde oluşturulan sağlık kurullarında görev alan dış tabibi, eczacı ve uzman unvanına sahip doktorlara, 5502 sayılı Kanun uyarınca ödenen devlet memuru aylığının yüzde 700'ü oranındaki aylık ödeme, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca bu Kurullara yeni atanarlara verilemeyecektir. Gelecekte SGK bünyesinde oluşturulan kurullarda görev alacak benzer unvanlara sahip kişilerin de söz konusu aylık ödemeyi alabilmelerinin sağlanması amacıyla 5502 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasının,

- SGK tarafından verilen hizmetlerin daha etkin bir şekilde yerine getirilmesini teminen Kurum tarafından istihdam edilen sözleşmeli bilişim uzmanı sayısının 50'den 80'e çıkarılmasının ve Kuruma sahip olduğu taşınmazların kira artış oranlarında, ekonomik koşullar göz önüne alınarak güncelleme ve belirleme yapabilme yetkisinin verilmesinin,

- Türkiye'de yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sosyal güvenlik sistemine daha yaygın şekilde dahil edilmesi ve yükseköğrenimin yurtdışından gelecek öğrencilere daha cazip hale getirilmesi amacıyla, yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortası kapsamına alınmasını teminen ödemeleri gereken prim tutarının düşürülmesinin,

- SGK tarafından oluşturulan ve finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin teşhis ve tedavi yöntemleri ile bazı sağlık hizmetlerinin türleri, miktarları ve tutarlarını belirlemek üzere toplanan Komisyona, Kurum personeli dışında iştirak edenlere ayda sekiz defadan fazla olmamak üzere 3000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımıyla bulunacak miktarda toplantı ücreti ödenebilmesinin,

- Kamu hastaneleri ile vakıf üniversite hastanelerinde öğretim üyeleri tarafından verilen sağlık hizmetlerinden ilave ücret alınabilmesinin,

- Uygulamada karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi amacıyla SGK tarafından finansmanı karşılanacak sağlık hizmetlerinin kapsamına açıklık kazandırılmasının ve bazı sağlık hizmetlerinin sunumunda ulaşım giderlerinin finansmanı ile ilgili olarak, gerekli görülen durumlarda SGK'ya bu hizmetleri kiralama veya hizmet satın alma yoluyla temin edebilme yetkisinin verilmesinin,

- SGK tarafından vatandaşlardan ayakta tedavide alınan ilaç katılım paylarının ilaç kullanımında giderlerin azaltılması ve akılcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla reçetede yer alan her bir ilaç kalemi veya kutu sayısı için 3TL'yi geçmemek üzere belirlenebilmesine ilişkin ve birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetleriyle ilgili katılım paylarının yeniden değerlendirilme oranında artırılmasına ilişkin SGK'ya yetki verilmesinin ve tasarrufun özendirilmesi amacıyla mevcut durumda katılım payı alınmayan aile hekimliği uygulamasından katılım payı alınmasının,

- Yeşil kart sahiplerinin 1/1/2012 tarihinden itibaren genel sağlık sigortası kapsamına alınacak olması nedeniyle, SGK Başkanlığına yeşil kart sahibi vatandaşların üniversite hastaneleri ile özel hastanelerden faydalanmalarına ilişkin usulü belirleme yetkisinin verilmesinin,

- 5510 sayılı Kanun uyarınca süresinde verilmeyen bildirimler için öngörülen idari para cezalarının, bildirgenin yasal süresi geçtikten sonra ve denetim veya yargıya konu olmadan ilgilinin kendisi tarafından Kuruma getirilmesi halinde verilecek cezalarda yarısı oranında indirimle gidilmesinin,

- 2003 yılından önce kadınlar için söz konusu olmak üzere, özellikle Bağ-Kur sigorta kolunda ortaya çıkan ve kadınların sigortalı sayılamamaları nedeniyle kadınlar aleyhine oluşan mağduriyetin giderilmesinin,

- 5510 sayılı Kanunda Sosyal Güvenlik Destek Primine ilişkin geçiş hükümleri düzenlenen Geçici 14 üncü maddeye, "2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna göre emekli olarak yine 2008 yılı ekim ayı başından önce avukatlık veya noterlik yapanların" sosyal güvenlik destek primine tabi olmasının ve böylece var olan eşitsizliğin giderilmesinin,

- 2011 yılında Van ilinde meydana gelen depremlerin vatandaşlarda meydana getirdiği yıkıcı etkilerin bir ölçüde giderilmesi amacıyla, malul kalan veya ölen vatandaşlardan en az 30 gün sigortalılığı bulunanlara, kendilerine ya da hak sahiplerine Kanunda öngörülen şartlar aranmaksızın aylık bağlanmasının,

- Mesleki Yeterlilik Kurumunun gelirleri arasında bulunan "akredite olmuş kuruluşlardan alınan ve en yüksek devlet memuru aylığının 30 katını geçmemek üzere belirlenen aidatların" gelir kalemleri arasından çıkarılmasının ve yerine "Kurumun ulusal veya uluslararası düzeyde vereceği hizmetlerden elde edeceği gelirler"in dahil edilmesinin; Kurumun kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile işçi ve işveren konfederasyonları ve diğer kuruluşlardan 2007 ila 2012 yılları için alması gereken Kurum aidatlarının, kişi başına ve asgari ücretin 20 katı olarak belirlenmesinin ve 31.12.2012 tarihine kadar ödenmesi halinde ise gecikme faizi ve cezaların tahsil edilmemesinin,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Alt Komisyon, 16/12/2011 ve 18/12/2011 tarihlerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu görüşmelerde Kanun Tasarısı ve Tekliflerini ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmiş ve yapılan değerlendirmeler sonucunda hazırlamış olduğu rapor ve metni Komisyonumuza sunmuştur.

Alt Komisyonunda Tasarının;

- Çerçeve 1 inci maddesi aynen,

- Çerçeve 2 nci maddesi; hizmet süreleri 2829 sayılı Kanuna göre birleştirilerek emekli olan ancak emekli ikramiyesine son tabi olduğu kuruluş Emekli Sandığı olmadığı için hak kazanamayan ilgililerin, Sosyal Güvenlik Kurumuna açtıkları davalardan vazgeçmeleri halinde, mahkemelerce Kurum lehine hükmedilecek vekalet ücretlerinin tahsil edilmemesini temin eden bir ifadenin maddeye dahil edilmesi suretiyle,

- Çerçeve 3 üncü maddesi aynen,

- 2/199 esas numaralı Kanun Teklifinin 3 üncü maddesi ile düzenlenen ve Sosyal Güvenlik Kurumunun mülkiyetinde bulunan taşınmaz varlıkların kiralama bedellerinin Kurumun Yönetim Kurulu tarafından güncellenmesini ve belirlenmesini temin eden düzenlemeden, "belirleme" ifadesinin her iki kavramı da karşılaması nedeniyle "güncellemeye ve" ibaresinin çıkarılması ve düzenlemenin Tasarıya yeni Çerçeve 4 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 2/199 esas numaralı Kanun Teklifinin 4 üncü maddesi ile düzenlenen ve Türkiye'de yüksek öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortalısı olabilmelerinde kıstas olarak belirlenen prime esas kazanç alt sınırının; asgari ücret yerine asgari ücretin üçte biri olarak uygulanmasını temin eden düzenlemenin Tasarıya yeni Çerçeve 5 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 4 üncü maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 6 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 5 inci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 7 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 6 ncı maddesi, madde ile Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ayakta tedavide sağlanan ilaçlardan "her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere" alınması öngörülen katılım paylarının, sağlık koruma masrafları konusunda vatandaşların daha bilinçli hale getirilmelerini, ilaç kullanımında israfın önlenmesini ve akılcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılmasını teminen aile hekimlerince yazılan reçeteler de dahil olmak üzere reçetede yer alan üç kalem veya kutuya kadar ilaç için 3 Türk Lirası, üç kalemden fazla her bir ilaç veya kutu için ise 1 Türk Lirası olarak yeniden belirlenmesini; ilaç kutu hesabına enjektörle formlar ile serum ve beslenme ürünlerinin dahil edilmemesini; yatarak tedavide finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinden alınması öngörülen yüzde birlik katılım payının bir katına kadar artırılmasına veya kanuni tutarlarına getirilmesine ve indirilmesine ilişkin Kuruma verilen yetkinin kaldırılmasını ve uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin önüne geçilmesi amacıyla Kurum tarafından her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılacak katılım payları arasına, madde ile düzenlenen 1 TL'lik katılım payının da dahil edilmesini teminen maddenin yeniden düzenlenmesi ve madde numarasının 8 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 7 nci maddesi, Çerçeve 6 ncı maddede aile hekimleri tarafından yazılan reçetelerden de katılım payı alınabilmesine yönelik bir değişiklik yapılması ve bu muayenelerden ayrıca bir de katılım payı alınmasının uygulamada vatandaşların daha düşük maliyetli olan aile hekimliği muayeneleri yerine kamu açısından daha masraflı olan diğer tedavi hizmetlerini tercih etmeleri sonucunu doğuracağından aile hekimliğinden katkı payı alınmamasının devamını teminen maddenin Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- Çerçeve 8 inci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 9 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 2/199 esas numaralı Kanun Teklifinin 7 nci maddesi ile düzenlenen ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda yer alan ve belgelerin süresinde verilmemesi durumunda ilgililere uygulanacak idari para cezalarında indirim öngören haller arasına; belgelerin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden verilmesine yönelik düzenlemeye cezaların ödenmesinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgililere yapılacak tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde yapılması şartının dahil edilmesi ve düzenlemenin metne yeni Çerçeve 10 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 9 uncu maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 11 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 2/199 esas numaralı Kanun Teklifinin 8 inci maddesi ile düzenlenen ve 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlanan ancak daha sonra faaliyetlerine 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa tabi olarak devam eden avukat veya noterlerden mevcut mevzuat uyarınca 2008 yılı Ekim ayı başından önce sosyal güvenlik destek primi kesilmemesinden kaynaklanan eşitsizliğin giderilmesini temin eden düzenlemenin teknik amaçlı olarak redaksiyona tabi tutulması ve düzenlemenin Tasarıya yeni Çerçeve 12 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 10 uncu maddesi, madde ile 23/10/2011 ve 09/11/2011 tarihlerinde Van ilinde meydana gelen depremde malül olanlar ile vefat edenlerin hak sahiplerine Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından aylık bağlanmasına ilişkin düzenleme kapsamına, 19/05/2011 tarihinde Kütahya ili Simav ilçesinde meydana gelen depremde malül olanlar ile deprem nedeniyle vefat edenlerin hak sahiplerinin de dahil edilmesi; uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla aylık bağlanacak kişilerde aranacak 30 günlük sigorta primi ödemiş olma şartının deprem tarihinden önceki dönemde ve yasal tescil süresi içinde gerçekleşmiş olmasına ilişkin bir hükmün maddeye dahil edilmesi ve kapsama giren kişilere aylık bağlanmasında aranan "bir aylık sosyal güvenlik keseneği bildirmiş veya ödemiş olma" şartında yer alan bildirmiş olma koşulunun metinden çıkarılması ve Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 13 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 11 inci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 14 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 12 nci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 15 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 13 üncü maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 16 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Yürürlüğe ilişkin 14 üncü maddesi, Tasarıya yeni çerçeve 12 nci madde olarak eklenen düzenlemenin, sigorta tescil işlemlerinin yapılabilmesinde ihtiyaç duyulan sürenin karşılanabilmesi amacıyla 12 nci maddenin yürürlük tarihinin 01/02/2012 olarak belirtilmesi ve madde numarasının 17 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Yürütmeye ilişkin 15 inci maddesi, Tasarıya eklenen yeni maddeler çerçevesinde madde numarasının 18 olarak teselsül ettirilmeleri suretiyle, kabul edilmiştir.

Bu defa Komisyonumuzun 19/12/2011 tarihinde Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 22 nci Birleşiminde Tasarı ve Tekliflerin geneli görüşülerek maddelerin görüşülmesinde Alt Komisyon metninin esas alınmasına karar verilmiştir.

Komisyonumuzda Tasarı ve Tekliflerin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sigortalılık statülerine tabi olarak geçen hizmetlerin birleştirilmesi sonucunda aylık bağlananlara emeklilik ikramiyesi ödenmesi noktasında yapılacak hesaplamaların emekli olunan tarihteki katsayılar üzerinden yapılmasının adaletsiz bir uygulama olduğu, adaletin sağlanması için hesaplamaya esas katsayıların güncellenmesi gerektiği,

- Emeklilik ikramiyesi hesaplamasına esas olan fiili hizmet süreleri toplamının 30 yıllı sınırlandırıldığı, oysaki emeklilik yaşı göz önünde bulundurulduğunda ilgililerin çok daha fazla süre hizmette bulunduğu, dolayısıyla bu fazla hizmet sürelerinin de dikkate alınması gerektiği,

- Kıdem tazminatı alacak işçilerin en son çalıştıkları kurumdaki ücret üzerinden hesaplamalara tabi olduğu, devlet memurlarının emeklilik ikramiyelerinin ise memur olarak çalıştığı yıldaki maaşı üzerinden hesaplandığı, bu durumun Anayasada yer alan eşitlik ilkesine aykırı olduğu, bu çerçevede Tasarı ile memurların emekli ikramiyesine hak kazanmalarında aranan "görevine 1475 sayılı İş Kanunu hükümlerine uygun olarak son verme" şartının 1475 sayılı Kanunda yer alan diğer pozitif getiriler de dikkate alınarak düzenlenmesi gerektiği,

- Genel bütçeden sağlık hizmetlerine ayrılan payda yıllar itibarıyla artış yaşandığı, bu durumun temel nedeni Türkiye'nin nüfusunda yaşanan artış olmakla birlikte, diğer önemli bir sebebin de Hükümet tarafından sağlık hizmetlerinin daha yaygın hale getirilmesi olduğu, Türkiye'nin 2010 yılında sağlık harcamalarının Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya Oranının yüzde 6,1 olarak gerçekleştirdiği, Dünya Sağlık Örgütüne göre söz konusu oranın genel olarak yüzde 10 seviyesinde olması gerektiği, bu çerçevede Türkiye'de sağlık harcamalarına ayrılan payın yüksek olmadığı,

- İlaç katılım paylarının artırılmasının vatandaşın sağlık hizmetlerine ve ilaçlara erişimini güçleştireceği, bu durumun akılcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılmasını engelleyeceği, sağlık hizmetinin vatandaşlar tarafından en yoğun kullanılan hizmet olduğu, bu nedenle katılım payının artırılması yerine geniş kitlelerin sağlık hizmetinden daha düşük maliyetle faydalandırılmalarının sağlanması gerektiği, ayrıca reçetelerden alınması öngörülen ilaç katılım bedellerinin ilacın fiyatını aşması durumunda düzenlemenin amacına ulaşmayacağı, bu nedenle düzenlemenin bu amacı sağlayacak şekilde yeniden ele alınması gerektiği,

- SGK'nın taşınmaz varlıklarının kiralanmasına ilişkin düzenlemenin olumlu olduğu, Kurumun bir çok taşınmazının kiralardan yeniden değerlendirilme oranında artırılmasını öngören düzenleme nedeniyle boş kaldığı, Kurumun bu anlamda büyük gelir kaybına uğradığı, Kuruma kira tutarlarını ekonomik koşullar göz önüne alınarak belirleme yetkisi verilmesinin bir gereklilik olduğu,

- Tasarı ile 2011 yılında Van'da meydana gelen depremler nedeniyle malül kalan veya vefat eden sigortalılara bağlanması öngörülen aylığın kapsamının Alt Komisyonunda Kütahya ilini de içerecek şekilde genişletilmesinin olumlu karşılandığı; ancak bu düzenlemenin geçici bir madde yerine diğer doğal afetleri de kapsayacak şekilde ve sürekli hale getirilmesinin daha yerinde olacağı,

şeklindeki eleştiri ve görüşlerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Türkiye'de ilaç tüketim maliyetinin yıllar itibariyle sürekli artış gösterdiği; ancak bu artışın tek başına anlamlı bir bilgi vermeyeceği, ilaç harcamalarının yıllar itibariyle milli gelir ve nüfus ölçeğinde değerlendirilmesi gerektiği, Sosyal Güvenlik Kurumu ile Sağlık Bakanlığının bu yönde veri çalışmalarının devam ettiği,

- İlaçtan ve bazı sağlık hizmetlerinden katılım payı alınması uygulamasının birçok ülkede de var olduğu, OECD ve AB üyesi ülkeler ile karşılaştırıldığında Türkiye'nin birçok hizmetten çok daha düşük tutarlarda katılım payı aldığı; ayrıca herhangi bir geliri olmayan vatandaşların ödedikleri katılım payını Sosyal Yardımlaşma Fonundan geri alabildikleri, katılım payı uygulamasının akılcı ilaç kullanımının geliştirilmesinde tek başına yeterli olmayabileceği, ancak katılım payının bu amaca ulaşmada alınacak önlemlerin başında geldiği,

- Genel Sağlık Sigortası kapsamında yapılan harcamaların 45 milyar, ilaç tüketiminin ise 15 milyar TL civarında olduğu, sağlık harcamalarının yüzde 30'unun ilaç harcamalarından oluştuğu, İsveç ve Norveç gibi gelişmiş ülkelerde ise sağlık harcamalarının içinde ilaç harcamalarının daha düşük oranda kaldığı, Türkiye'nin ilaç harcamalarında görülen bu yüksek oranın bir anlamda bilinçsizce ilaç kullanımına işaret ettiği,

- Sağlıkta son dokuz yılda gerçekleşen ilerlemelerin uluslararası çapta OECD, Dünya Sağlık Örgütü ve UNICEF gibi kuruluşlar tarafından da farklı araçlarla tescillendiği, koruyucu sağlık önlemlerinde gelişmiş ülkelere yaklaşıldığı, ancak sosyal güvenlik sisteminde yapılan reformlar nedeniyle yıllar itibariyle yeni ihtiyaçların doğduğu, bu nedenle var olan ve ortaya çıkacak yeni ihtiyaçların zaman içinde giderileceği ve sağlıkta daha iyi bir konuma gelineceği,

ifade edilmiştir.

Tasarı ve Tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve Teklifler ile gerekçeleri Komisyonumuzca da benimsenerek Alt Komisyon metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Alt Komisyon metninin;

- Çerçeve 1 inci maddesi aynen,

- Çerçeve 2 nci maddesi, madde ile düzenlenen ve Sosyal Güvenlik Kurumuna dava açarak kendilerine geçmiş dönemlere ilişkin emekli ikramiyesi bağlanmasını talep eden vatandaşları sadece "aylık bağlananlar ile hak sahipleri" şeklinde sınırlandıran ibarenin uygulamada yaşanabilecek sıkıntıların giderilmesi amacıyla metinden çıkarılması suretiyle,

- Çerçeve 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri aynen,

- Çerçeve 8 inci maddesi, madde ile vatandaşlardan alınacak katılım payına ilişkin kutu hesabına dahil edilmeyecek ilaçlar arasına enjantable formlar ile beslenme ürünlerinin yanı sıra Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından tespit edilecek diğer ilaçların da dahil edilebilmesini temin edecek şekilde Kuruma bu hususta yetki verilmesini öngören bir ifadenin maddeye eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 9, 10, 11 ve 12 nci maddeleri aynen,

- Çerçeve 13 üncü maddesi, madde ile Van ve Kütahya'da meydana gelen depremler sonucunda malül olanlara veya ölenlerin hak sahiplerine aylık bağlanmasında aranacak sigortalılığın yasal süresi içinde yapılmış olmasına ilişkin şartın; uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla kanunda belirtilen sigortalı bildirim sürelerinden kaynaklanan haller saklı kalmak kaydıyla sigortalı olarak tescilin depremlerden önce yapılmış olmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 14, 15 ve 16 ncı maddeleri ile Yürürlük ve Yürütmeye ilişkin 17 ve 18 inci maddeleri aynen,

kabul edilmiştir.

Ayrıca İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi bakımından Kayseri Milletvekili Ahmet ÖKSÜZKAYA ve Adana Milletvekili Necdet ÜNÜVAR özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Lütfi Elvan</i> Karaman	Başkanvekili <i>Süreyya Sadi Bilgiç</i> Isparta	Sözcü <i>Ahmet Öksüzkaya</i> Kayseri (Bu raporun sözcüsü)
Kâtip <i>Vedat Demiröz</i> Bitlis	Üye <i>Mehmet Şükrü Erdiñ</i> Adana	Üye <i>Necdet Ünüvar</i> Adana (Bu raporun sözcüsü)
Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Ayrışık oy yazımız ektedir)	Üye <i>Sadık Badak</i> Antalya
Üye <i>Menderes Mehmet Teyfik Türel</i> Antalya	Üye <i>Haluk Ahmet Gümüş</i> Balıkesir (Ayrışık oy yazımız ektedir)	Üye <i>Hüseyin Şahin</i> Bursa
Üye <i>Mehmet Yüksel</i> Denizli	Üye <i>Cengiz Yavilioğlu</i> Erzurum	Üye <i>Salih Koca</i> Eskişehir
Üye <i>Kazım Kurt</i> Eskişehir (Ayrışık oyum ektedir)	Üye <i>A. Nejat Koçer</i> Gaziantep	Üye <i>Feramuz Üstün</i> Gümüşhane
Üye <i>Adil Kurt</i> Hakkâri (Muhalefet şerhi var)	Üye <i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i> İstanbul (Ayrışık oyum ektedir)	Üye <i>Aydın Ağan Ayaydın</i> İstanbul (Ayrışık oy yazımız ektedir)
Üye <i>Ahmet Baha Öğütken</i> İstanbul	Üye <i>Müslim Sarı</i> İstanbul (Ayrışık oy yazımız ektedir)	Üye <i>Musa Çam</i> İzmir (Ayrışık oyum ektedir)
Üye <i>Rahmi Aşkın Türeli</i> İzmir (Ayrışık oy yazımız ektedir)	Üye <i>Ahmet Arslan</i> Kars	Üye <i>Muzaffer Baştopçu</i> Kocaeli
Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Mustafa Şahin</i> Malatya	Üye <i>Erkan Akçay</i> Manisa (Muhalefet şerhimiz ektedir)
Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa	Üye <i>Recai Berber</i> Manisa	Üye <i>Sümer Oral</i> Manisa (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Ali Boğa</i> Muğla	Üye <i>Abdülkerim Gök</i> Şanlıurfa	Üye <i>Ertuğrul Soysal</i> Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Birleştirilerek görüşülmekte olan 1/536 sayılı Tasarı, 2/35 sayılı teklif ve 2/199 sayılı teklifin değerlendirilmesi için komisyon olarak yapılan çalışma sonunda ortaya çıkan kanun metnine aşağıdaki nedenlerle katılmıyor ve karşı oy kullanıyoruz.

Tasarı ve tekliflerin 1. Maddesi ile 5434 sayılı Kanun'un 89. Maddesine getirilmeye çalışılan anlayış daha önce Anayasa Mahkemesinin iki kez iptal ettiği kararlarına aykırı olarak hazırlanan bir maddedir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarında hiçbir koşula bağlı olmaksızın birleştirmesi sonucunda emekli olan sigortalıların geçmişteki memuriyetleri süresince emekli ikramiyesinin ödenmesi gerektiği kabul edilmektedir.

Oysa tasarı ve 2/35 sayılı teklifin dışındaki teklif bu amaca yönelik düzenleme getirmemekte, tersine bu statüdeki kişilerin emekli ikramiyelerini bazı koşullara bağlamaktadır. Anayasa Mahkemesi kararında benzetme yapıldığı için 1475 sayılı Kanunun 14. Maddesindeki koşullara göre bir düzenleme yapılmasının amacı karşılayacağı ve yapılan düzenlemenin de 14. Maddeye paralel olarak hazırlandığı ileri sürülmektedir. Anayasa Mahkemesinin kararında daha önce memuriyetten ayrılan ve sonradan hizmet birleştirmesi suretiyle emekli olan kişilerin hiçbir koşula bağlı olmaksızın ikramiye alması gerektiği kabul edildiğine göre yeni düzenleme ile ikramiye alınmasının kıdem tazminatı alınması koşullarına göre söz konusu edilmesi hakkın sınırlandırılması anlamına gelir.

Özellikle kıdem tazminatına paralel bir düzenleme yapıldığını kabul ediyorsak emekli ikramiyesinin de güncel, en son alınan ücrete göre ya da gelinebilecek derece ve kademeye göre olduğunun kabulü gerekir. Hakkı sınırlarken örnek aldığınız düzenlemeyi hakkı verirken de örnek almanız gerekir.

Bundan sonra alınacak tazminatların 30 yıllı sınırlandırılması 5510 sayılı Kanunla getirilen çalışma sürelerinin dikkate alınmadığını göstermektedir. 5510 sayılı Kanuna göre 65 yaşına kadar çalışmak durumunda olan bir kişinin çalışma süresi her koşulda 30 yıldan fazla olacaktır. O halde neden ikramiyenin sınırlandırıldığını anlatmak zordur.

Hak aramak en önemli ve birinci derecede korunması gereken bir özgürlüktür. İnsanları bu hakkını kullandı diye cezalandırmanın kabul edilir bir yanı yoktur. O nedenle insanların bir haktan yararlanmasının açtığı davadan vazgeçmesi koşuluna bağlanması yanlıştır. Davaya sebebiyet veren idareler kusurlandırılması gerekirken hak arayının davasından vazgeçmesini dayatmak doğru değildir.

Anayasamızın 56. Maddesine göre sağlık hizmeti yurttaş için hak, Devlet için görevdir. Devlet bu görevini yerine getirirken farklı işlemler altında da olsa vatandaşın bir bedel istememelidir. İlaç katılım payı dışında farklı işlemler altında alınan çeşitli bedellerin hiçbirisiyle mutabakatımız yoktur. Çünkü kamuya kendisini sigorta ettiren kişi bunun karşılığında zaten primlerini yatırmaktadır.

İlaçlardan katılım payı dünya uygulamalarında hastayı maliyete ortak etmek için değil, tedavi ve ilaç harcamaları ile akılcı ilaç kullanımı noktasında farkındalık yaratmak amacıyla alınır. Yıllardır emeklilerden %10 ve çalışanlardan %20 katılım payı uygulaması yerleşmişken, SGK tarafından son yıllarda getirilen uygulamalarla;

-İlaç Katılım Payı

-Muayene Katılım Payı

-Reçete Katılım Payı

-Eşdeğer İlaç Farkı;

adı altında 4 çeşit katılım payı alınmaktadır. Bu yeni düzenleme ile kutu başına ücret adı altında yeni bir ücret getirmekle, hastalar için beşinci bir cepten ödeme kalemi ortaya çıkmaktadır. Böyle bir uygulamanın hayata geçirilmesi asla kabul edilemez. Hele hele bunu doktorun tercih ve önerisine bağlı olan ilaç adedi veya sayısına göre artırarak almaya çalışmak tıp bilimine de saygısızlıktır; hasta haklarına da aykırıdır.

Kütahya ve Van depreminde ölen, sakat kalan veya yararlananlara destek olmak sosyal devletin birinci görevidir. Bunu geçici bir madde ile düzenlemek doğru olmayıp başka suretlerle çözüm bulmak mümkün ve daha mantıklıdır. Olağanüstü koşullar yaşayan bölgeler için meydana gelen felaketlerin hepsinde ayrı ayrı yasa yapma yerine afet bölgesi ilan etmek suretiyle daha kesin çözümler bulmak mümkün iken bundan kaçınan hükümetin geçici bir maddeye sığınması yanlıştır.

Emeklilerin emekli olduktan sonra çalışmak zorunda kalmaları sosyal devletin en büyük ayıbıdır. Emeklisine insan gibi yaşamı sağlayamayan bir Devlet'in çalıştı diye onlardan SGDP adı altında bir prim alması doğru değildir. Çünkü bu prim karşılığı SGK onlara artı bir katkı vermemektedir. O nedenle bütün emeklilerden kesilen SGDP'nin kaldırılmasını isteyen bir partinin üyeleri olarak emekli Noterler ve Avukatlardan çalıştıkları için SGDP alınmasını kabul etmemiz mümkün değildir.

Alt komisyonda da ana komisyonda da muhalefetin yapıcı önerilerinin çoğunlukça dikkate alınmadan reddi çalışma azmimizi kırmaktadır. Komisyonlardaki çalışmaların çok aceleye getirilerek yasama ve denetim görevimizin sağlıklı yapılması engellenmeye çalışılmaktadır.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

İstanbul

Musa Çam

İzmir

Kâzım Kurt

Eskişehir

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Aydın Ayaydın

İstanbul

Haluk Ahmet Gümüş

Balıkesir

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

Müslim Sarı

İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

(Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Hakkında)

1/536 esas numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", 2/35 esas numaralı ve 2/199 esas numaralı kanun teklifleri, Komisyonun 16/12/2011 tarihli gündemine alınmış, birleştirilerek görüşülmesi kabul edilerek Alt Komisyona havale edilmiştir.

Tasarı, Alt Komisyonun 16/12/2011 ve 18/12/2011 tarihli toplantılarında müzakere edilerek, 18/12/2011 tarihli raporunu ve Alt Komisyon metnini Komisyona sunmuş ve Komisyonun 19/12/2011 tarihli gündemine alınan Tasarının aynı gün içinde görüşmeleri tamamlanarak, Komisyon raporu ve Komisyonun kabul ettiği Tasarı Metni hazırlanmıştır.

Aynı süreçte, Genel Kurulda 2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının görüşmeleri devam etmiştir.

Dolayısıyla, Genel Kurulda bütçe görüşmeleri sürerken, alenacele Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine alınarak süratle görüşmeleri yapılan Tasarının içerdiği maddelere bakıldığı zaman, bu kadar acele edilmesini gerektirecek bir durumun söz konusu olmadığı, açıkça görülmektedir.

O nedenle, Tasarının yeterli ve verimli bir şekilde müzakere edildiğini söylemek mümkün değildir. Ayrıca; 5434, 5502, 5510, 4857 ve 5544 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmasını öngören Tasarının içerdiği kanunlar ve hükümler yönüyle, Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekillerince hazırlanarak TBMM'ne sunulmuş kanun teklifleri Komisyon gündemine alınmamıştır.

Tasarının 1 ve 2 nci maddelerinde düzenlenen hususlar, geçmişte emekli sandığı iştirakçiliği bulunup, iştirakçilikten ayrıldıktan sonra çalıştığı sürelerle ilişkin emekli ikramiyesinin alınamaması konusunda açılan davalar sonucu Anayasa Mahkemesince iki defa iptale sözkonusu edilen hükümleri yeniden düzenlemektedir. Ancak, yapılan düzenleme gerekçeyi tam karşılamamakta, bu düzenlemeyle emekli ikramiyesini alabileceklere de, ayrıldıkları tarihlerde yürürlükte olan katsayılar uygulanması suretiyle çok cüzi ödemeler yapılması öngörülmüştür. Güncelleme yapılmasını içeren teklifimiz kabul edilmemiştir.

Tasarının 8 inci maddesinde, aile hekimlerince yazılan reçeteler dahil olmak üzere reçetede yer alan üç kaleme/üç kutuya kadar ilaç/ilaçlar için 3 Türk Lirası, ilave her bir kalem/kutu ilaç için 1 Türk Lirası olmak üzere katılım payı uygulamaya Sosyal Güvenlik Kurumu yetkili kılınmıştır. Halen uygulamaya konulmamış olmakla birlikte, yatarak tedavide sağlık hizmetleri bedelinin yüzde birine kadar katılım payı alınabilmesi hükmü muhafaza edilmiştir.

Zaten, büyük çoğunluğu açık sınırının altında aylık alan sigortalılar ile emekli, dul ve yetimlerine hastalıkları sebebiyle düzenlenecek reçetelerinde yer alan üç kaleme/üç kutuya kadar ilaç/ilaçlar için 3 Türk Lirası, ilave her bir kalem/kutu ilaç için 1 Türk Lirası olmak üzere ilave katılım payı ödemeleri hakkaniyete uygun değildir.

Tasarının 9 uncu maddesinde, mevcut yeşil kartlıların (5510 sayılı Kanundaki tanıma göre; test yöntemleri ve veriler kullanılarak aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az olan vatandaşlar), 2022 sayılı Kanuna tabi 65 yaş aylığı ve muhtaç engelli aylığı alanların ve geçici köy korucularının istisnai hallerde özel sağlık hizmeti sunucularına müracaat edebilmeleri hususu düzenlenmektedir.

Yeşil kartlıların, 65 yaş aylığı alanların, muhtaç engelli aylığı alanların ve geçici köy korucularının özel sağlık kuruluşlarından hizmet almalarının engellenmesi uygun değildir, böylesi ayrımcı bir uygulama kabul edilemez.

Tasarının 13 üncü maddesinde, 2011 yılında Simav ve Van’da meydana gelen depremler sonucunda malûl kalan sigortalılar ile ölen sigortalılar için en az 30 gün malûllük, aylılık ve ölüm sigortaları primi veya bir aylık kesenek ile karşılık ödenmiş ve bu süreye ilişkin sigortalı tescil işleminin yasal süresi içerisinde yapılmış olması kaydıyla, kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlanması hususu düzenlenmektedir.

Deprem aylığı bağlanması olumlu olmakla birlikte, geçmişte yaşanan deprem ve diğer doğal afetlerde malul olanlar ile ölen vatandaşların hak sahiplerini kapsamaması eşitlik ilkesine uymamaktadır. Yine bu aylıktan yararlanabilmek için en az bir aylık sigortalı ve primini ödeme şartı aranması, bu şartı taşımayan vatandaşlarımız yönünden de mağduriyete yol açacaktır. Zira düzenlemenin esası depreme maruz kalınması ve bunun sonucu çalışamaz duruma gelenlere ve ölenlerin hak sahiplerine aylık bağlanmasıdır. Geçici madde yerine, geçmişte yaşananlar ile bundan sonra yaşanabilecek doğal afetleri kapsayacak genel bir düzenleme yapılması önerimiz Komisyonunda uygun görülmemiştir.

Tasarının 14 üncü maddesinde, 4857 sayılı İş Kanununda yer alan idari para cezalarının artırılması öngörülmektedir. Bu kadar yüksek para cezalarının öngörülmesi uygun değildir.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle Kanun Tasarısına muhalefet ediyoruz.

Saygılarımızla,

Sümer Oral

Manisa

Mustafa Kalaycı

Konya

Erkan Akçay

Manisa

MUHALEFET ŞERHİ

"Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na İlişkin

Muhalefet Şerhi'mdir.

Kanun tasarısının 2. Maddesi ile 5434 sayılı Yasaya 223. Geçici madde eklenmiş ve halen emekli ikramiyesi almak için bu kanundan yararlanmak için davadan vazgeçme şartı getirilmiştir. Tasarının 2. Maddesinin bu hali Anayasa'ya aykırıdır. Çünkü hak arama özgürlüğü Anayasal güvence altındadır. Emekli ikramiyesi almak için dava açanların yapılacak yasa değişikliğinden yararlanma şartının davadan vazgeçirilmesine bağlanması Anayasa'nın hak arama özgürlüğünü düzenleyen maddelerine aykırıdır ancak kanunla düzenleme yapılarak, emekli ikramiyesi kurum tarafından ödenenlerin davalarının düşeceğine dair bir hüküm konulabilir.

Emekli ikramiyesi ile ilgili ikinci problem emekli ikramiyesinin güncel katsayı üzerinden ödenmesinin sağlanmasıdır. Yasa tasarısından anlaşıldığı kadarı ile kişinin kamu görevlisi olarak çalıştığı yıllardaki emeklilik keseneğine esas aylık tutarı ve aylık başlangıç tarihindeki katsayının dikkate alınacağı belirtilmektedir. Taslak değiştirilerek şimdiki güncel katsayı üzerinden emekli ikramiyesinin ödenmesi sağlanmalıdır. Çünkü bu ikramiyenin alınması kişinin emekli olma şartına bağlanmıştır. Kıdem tazminatı ile farkı budur. Kıdem tazminatı sadece emekli halinde değil, işverenin işten çıkarma, işçinin evlenmesi halinde de ödenmektedir. Bu durumda güncel katsayı uygulanmasının zorunlu olduğu açıktır.

Tasarının 8. Maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 68. Maddesinin 2. Fıkrası değiştirilerek hekim ve diş hekimi muayenelerinde 2.-TL katılım payı alınacağı, ayrıca ayakta tedavilerde reçeteye yazılan 3 kaleme kadar 3.-TL, 3'ten fazla her kalem için 1.-TL katılım payı alınacağı belirtilmektedir. Böylece vatandaş; hem ilaca % 10 ile % 20 arası katkı payı ödeyecek, hem de ikinci bir vergi anlamına gelen ilaç başı 1.-TL katılım payı ödeyecektir. Bu katkı paylarının tümünün kaldırılması sosyal devlet ilkesinin gereğidir ve temel sağlık hizmetlerine tüm yurttaşların ulaşması açısından zorunludur. Bu zorunluluk yerine getirilmezse; hem sağlık hizmetlerine tüm yurttaşların ulaşması açısından zorunludur. Bu zorunluluk yerine getirilmezse hem sağlık, hem de sosyal güvenlik hakkına aykırı karar alınmış olacaktır.

19.12.2011

Adil Kurt

BDP Hakkâri Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 89- Hizmet sürelerinin tamamı bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerden emekli, adi malûllük veya vazife malûllüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan asker ve sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarın bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir.

Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmeti bulunanlardan mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlanana ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının, 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla emekli ikramiyesi ödenir.

İkinci fıkra uyarınca ödenecek emekli ikramiyesi, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına giren görevlerde geçen her tam fiili hizmet yılı ile sınırlı olarak bu görevlerden ayrıldıkları tarihteki emeklilik keseneğine esas aylık tutarı üzerinden ve aylığın başlangıç tarihindeki katsayılar dikkate alınarak ödenir. Mülga 2829 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile üçüncü fıkrasının son cümlesinin bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Yukarıdaki fıkralara göre verilecek emekli ikramiyesinin hesabında 30 fiili hizmet yılından fazla süreler ile 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlanana ödenecek emeklilik ikramiyesinin hesabında bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen ve 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmeyecek şekilde sona eren geçmiş hizmet süreleri ve her ne suretle olursa olsun evvelce iş sonu tazminatı veya bu mahiyette olmakla birlikte başka bir adla tazminat ödenen süreleri ile kıdem tazminatı ya da emekli ikramiyesi ödenmiş olan süreleri dikkate alınmaz. Ancak, mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanmış olmakla birlikte, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmetleri arasında başka bir sigortalılık hali kapsamında çalışması bulunmayanların emekli ikramiyesine esas fiili hizmet sürelerinin hesabında, 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz.

Emekli ikramiyesinin hesabına esas hizmet süresinin tespitinde dikkate alınmak üzere, emeklilik veya malûllük aylığı bağlanması dışında herhangi bir sebeple görevleri sona erenler için, görevin sona erme sebebinin bu durumu kanıtlayan belgelerle birlikte yazılı olarak kuruma bildirilmesi ve bunların özlük dosyasında saklanması zorunludur. Bu zorunluluğa uymayanlar ikinci fıkra hükümlerinden yararlandırılmazlar.

İştirakçilerden, kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malûllüğü hükümlerine göre vazife malûllüğü aylığı bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananlara; bu Kanuna göre aylığa hak

kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde emekli ikramiyesinin hesaplanmasına esas alınan katsayılarla meydana gelecek artış nedeniyle oluşacak ikramiye farkları ile ilk malî yılın birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa, bu tarihte yürürlükte olan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farkları, emekli ikramiyesi ile ilgili hükümlere göre ayrıca ödenir. Ancak, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarla artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarla altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir.

Emekli, adi malûllük veya vazife malûllüğü aylığı bağlanmadan veyahut toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere, bu Kanunun 68 inci maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödenir.

Emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılmasında, sadece sonradan geçen hizmetlerine karşılık yukarıdaki esaslara göre emekli ikramiyesi ödenir. Şu kadar ki, evvelce verilmiş olan ikramiye ile sonradan geçen hizmetler için ayrıca tahakkuk ettirilecek ikramiyenin hesabına esas alınan fiili hizmet süreleri toplamı, 30 yıldan fazla olamaz ve evvelce 30 hizmet yılı için emekli ikramiyesi ödenmiş olanlara hiçbir şekilde ikramiye farkı ödenmez.

Bu Kanunun 88 inci maddesi kapsamına girenlerin emekli ikramiyeleri hakkında da yukarıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

Sosyal Güvenlik Kurumunca tahakkuk ettirilmiş veya ettirilecek emekli ikramiyelerini almadan ölenler ile ölüm tarihinde aylığa müstahak dul ve yetim bırakmadan ölen iştirakçilerin ikramiyeleri, kanunî mirasçılara ödenir.

Bu madde gereğince Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen emekli ikramiyeleri, düzenlenecek fatura üzerine Sayıştay ve Danıştay başkanları için kendi kurumları, diğerleri için emekliye sevk onayını veren kurum tarafından karşılanır. Özelleştirilen, faaliyeti durdurulan, kapatılan veya tasfiye edilen kamu idareleri tarafından karşılanması gereken emekli ikramiyesi tutarları ise, emekliye sevk onayı aranmaksızın ve faturası karşılığında Hazine tarafından karşılanır. Bu fıkraya göre Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemelerin, fatura düzenlenmesini müteakip iki ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılması zorunludur.

Ölenlerin hak sahiplerine ödenecek emekli ikramiyesinin tahsili hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 2- 5434 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 223- Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine, varsa açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve bu Kanunun 89 uncu maddesindeki şartların varlığı halinde aynı esas ve usuller çerçevesinde emekli ikramiyesi ödenir.

Bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında fasıllı olarak hizmeti bulunan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte aynı kapsamda çalışmakta olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra emeklilik, yaşlılık, malûllük ile dul ve yetim aylığı bağlanacak olanlar hakkında 89 uncu maddenin dördüncü fıkrasının uygulanmasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki fasıllı hizmet süreleri için 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz.”

MADDE 3- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki “50 kişiyi” ibaresi “80 kişiyi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

“d) 63 üncü maddeye göre yöntem, tür, miktar ve kullanım sürelerinin belirlenmesi sonucunda Kurumca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin kapsamı dışında bırakılan sağlık hizmetleri.”

MADDE 5- 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kurum gerekli gördüğü hallerde bu fıkra gereğince kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etmeye yetkilidir.”

MADDE 6- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Katılım payı, birinci fıkranın (a) bendindeki sağlık hizmetleri için 2 Türk Lirası olarak uygulanır. Katılım payı, (b) ve (c) bentlerindeki sağlık hizmetleri için gereksiz kullanımı azaltma, sağlık hizmetlerinin niteliği itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, kişilerin prime esas kazançlarının, gelir ve aylıklarının tutarı ve benzeri ölçütler dikkate alınarak %10 ilâ %20 oranları arasında olmak üzere Kurumca belirlenir. Ayrıca Kurum, birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen sağlık hizmetlerinde, reçetede yer alan her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 Türk Lirasını geçmemek üzere katılım payı uygulamaya yetkilidir. Kurum, birinci fıkranın (a) bendi gereği belirlediği katılım payını; birinci basamak sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayenelerde almamaya ya da daha düşük tutarlarda belirlemeye veya tekrar birinci fıkranın (a) bendi için belirlenen tutara getirmeye, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayenelerde ise müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunun yer aldığı basamak, sağlık hizmeti sunucusunun resmi ve özel sağlık hizmeti sunucusu niteliğinde olup olmaması, önceki basamaklardan sevkli olarak başvurulup başvurulmadığı gibi hususları göz önünde bulundurarak on katına kadar artırmaya ve sağlık hizmeti sunucuları için farklı belirlemeye yetkilidir. Birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen sağlık hizmetleri bedelinin yüzde birine kadar katılım payı alınabilir. Yüzde birine kadar tespit edilen katılım payını almamaya, yarısına kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya, gerektiğinde bu tutarları kanuni tutarlarına getirmeye veya indirmeye Kurum yetkilidir. Kurum, bu fıkrafta belirtilen 2 Türk Lirası ve 3 Türk Lirasını, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranına kadar her yıl artırmaya yetkilidir.”

MADDE 7- 5510 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Kişiyne yönelik koruyucu sağlık hizmetleri.”

MADDE 8- 5510 sayılı Kanunun 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (3) ve (9) numaralı alt bentlerinde sayılanların, Kurumla sözleşmeli üniversite ve istisnai hallerde özel sağlık hizmeti sunucularına müracaat edebilme koşulları ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 9- 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ile değişik mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü 2/8/2003 tarihi öncesi için de uygulanır.”

MADDE 10- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 37- 23/10/2011 ve 9/11/2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucunda malûl kalan sigortalılar ile ölen sigortalıların hak sahiplerine en az 30 gün malûllük, aylıklı ve ölüm sigortaları primi veya bir aylık kesenek ile karşılık bildirilmiş veya ödenmiş olmak şartıyla Kanunda öngörülen prim ödeme süresi, hizmet, prim ve prime ilişkin borcu olmama ve sigortalılık sürelerine ilişkin diğer şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre Kurumca aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklarla ilgili Kanunda öngörülen prim veya kesenek ile karşılıkların eksik olan kısmı Maliye

Bakanlığı tarafından Kuruma ödenir. Bu konudaki usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden depremler sonucunda yaralanan veya sakat kalanlara verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedelleri için katılım payı alınmaz.”

MADDE 11- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun;

a) 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “elli milyon lira para cezası” ibaresi “yüzon Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

b) 100 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ikiyüz milyon lira para cezası” ibaresi “dörtüyüzelli Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

c) 101 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yediyüzelli milyon lira para cezası” ibaresi “binyediyüz Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

ç) 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “yüz Yeni Türk Lirası” ibaresi “yüzyirmibeş Türk Lirası” şeklinde, (b) bendinde yer alan “ikiyüz milyon lira para cezası” ibaresi “dörtüyüzelli Türk Lirası idari para cezası” şeklinde, (c) bendinde yer alan “yüz milyon lira para cezası” ibaresi “ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

d) 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yüz milyon lira para cezası” ibaresi “ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

e) 104 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beşyüz milyon lira para cezası” ibaresi “binikiyüz Türk Lirası idari para cezası” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “yüz milyon lira para cezası” ibaresi “ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

f) 105 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan “iki yüz Yeni Türk Lirası” ibareleri “ikiyüzelli Türk Lirası” şeklinde, (c) bendinde yer alan “biner Yeni Türk Lirası” ibaresi “binikiyüzellişer Türk Lirası” şeklinde, (d) bendinde yer alan “bin Yeni Türk Lirası” ibaresi “binikiyüzelli Türk Lirası”, “beşyüz Yeni Türk Lirası” ibaresi “beşyüzelli Türk Lirası” şeklinde,

değiştirilmiştir.

MADDE 12- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Kurumun ulusal ve uluslararası düzeyde gerçek veya tüzel kişilere vereceği hizmetler karşılığında elde edeceği gelirler.”

MADDE 13- 5544 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kuruluşların 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ait Kurum aidat miktarları her yıl için ayrı ayrı olmak üzere her bir Genel Kurul temsilcisi başına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan aylık brüt asgari ücretin yirmi katı olarak uygulanır. Bu kapsamda yer alan kuruluşlarca söz konusu yıllara ait ödenmiş olan aidat miktarlarının bu düzenleme ile yeniden tespit edilen aidat tutarlarını aşan kısmı bakımından ilgili kuruluş için alacak hakkı doğmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşların, aynı fıkra esaslarına göre yapılandırılan toplam aidat borçlarını ve 2012 yılı aidatlarını 31/12/2012 tarihine kadar Kuruma ödemeleri halinde aidat borçlarına gecikme zammı ve gecikme faizi uygulanmaz.”

MADDE 14- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

F. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 89- Hizmet sürelerinin tamamı bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerden emekli, adi malûllük veya vazife malûllüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan asker ve sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarın bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir.

Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmeti bulunanlardan mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlananlara ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının, 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla emekli ikramiyesi ödenir.

İkinci fıkra uyarınca ödenecek emekli ikramiyesi, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına giren görevlerde geçen her tam fiili hizmet yılı ile sınırlı olarak bu görevlerden ayrıldıkları tarihteki emeklilik keseneğine esas aylık tutarı üzerinden ve aylığın başlangıç tarihindeki katsayılar dikkate alınarak ödenir. Mülga 2829 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile üçüncü fıkrasının son cümlesinin bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Yukarıdaki fıkralara göre verilecek emekli ikramiyesinin hesabında 30 fiili hizmet yılından fazla süreler ile 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlara ödenecek emeklilik ikramiyesinin hesabında bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen ve 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmeyecek şekilde sona eren geçmiş hizmet süreleri ve her ne suretle olursa olsun evvelce iş sonu tazminatı veya bu mahiyette olmakla birlikte başka bir adla tazminat ödenen süreleri ile kıdem tazminatı ya da emekli ikramiyesi ödenmiş olan süreleri dikkate alınmaz. Ancak, mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanmış olmakla birlikte, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmetleri arasında başka bir sigortalılık hali kapsamında çalışması bulunmayanların emekli ikramiyesine esas fiili hizmet sürelerinin hesabında, 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz.

Emekli ikramiyesinin hesabına esas hizmet süresinin tespitinde dikkate alınmak üzere, emeklilik veya malûllük aylığı bağlanması dışında herhangi bir sebeple görevleri sona erenler için, görevin sona erme sebebinin bu durumu kanıtlayan belgelerle birlikte yazılı olarak kuruma bildirilmesi ve bunların özlük dosyasında saklanması zorunludur. Bu zorunluluğa uymayanlar ikinci fıkra hükümlerinden yararlandırılmazlar.

İştirakçilerden, kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malûllüğü hükümlerine göre vazife malûllüğü aylığı bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananlara; bu Kanuna göre aylığa hak kazandıkları tarihi

takip eden üç ay içinde emekli ikramiyesinin hesaplanmasına esas alınan katsayılarla meydana gelecek artış nedeniyle oluşacak ikramiye farkları ile ilk malî yılın birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa, bu tarihte yürürlükte olan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farkları, emekli ikramiyesi ile ilgili hükümlere göre ayrıca ödenir. Ancak, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarla artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarla altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir.

Emekli, adi malûllük veya vazife malûllüğü aylığı bağlanmadan veyahut toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere, bu Kanunun 68 inci maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödenir.

Emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılmasında, sadece sonradan geçen hizmetlerine karşılık yukarıdaki esaslara göre emekli ikramiyesi ödenir. Şu kadar ki, evvelce verilmiş olan ikramiye ile sonradan geçen hizmetler için ayrıca tahakkuk ettirilecek ikramiyenin hesabına esas alınan fiili hizmet süreleri toplamı, 30 yıldan fazla olamaz ve evvelce 30 hizmet yılı için emekli ikramiyesi ödenmiş olanlara hiçbir şekilde ikramiye farkı ödenmez.

Bu Kanunun 88 inci maddesi kapsamına girenlerin emekli ikramiyeleri hakkında da yukarıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

Sosyal Güvenlik Kurumunca tahakkuk ettirilmiş veya ettirilecek emekli ikramiyelerini almadan ölenler ile ölüm tarihinde aylığa müstahak dul ve yetim bırakmadan ölen iştirakçilerin ikramiyeleri, kanunî mirasçılarına ödenir.

Bu madde gereğince Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen emekli ikramiyeleri, düzenlenecek fatura üzerine Sayıştay ve Danıştay başkanları için kendi kurumları, diğerleri için emekliye sevk onayını veren kurum tarafından karşılanır. Özelleştirilen, faaliyeti durdurulan, kapatılan veya tasfiye edilen kamu idareleri tarafından karşılanması gereken emekli ikramiyesi tutarları ise, emekliye sevk onayı aranmaksızın ve faturası karşılığında Hazine tarafından karşılanır. Bu fıkraya göre Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemelerin, fatura düzenlenmesini müteakip iki ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılması zorunludur.

Ölenlerin hak sahiplerine ödenecek emekli ikramiyesinin tahsili hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır."

MADDE 2- 5434 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 223- Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine, varsa açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve bu Kanunun 89 uncu maddesindeki şartların varlığı halinde aynı esas ve usuller çerçevesinde emekli ikramiyesi ödenir. Davalardan vazgeçilmesi halinde, mahkemelerce Sosyal Güvenlik Kurumu lehine hükmedilecek vekalet ücretleri Kurumca tahsil edilmez.

Bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında fasılalı olarak hizmeti bulunan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte aynı kapsamda çalışmakta olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra emeklilik, yaşlılık, malûllük ile dul ve yetim aylığı bağlanacak olanlar hakkında 89 uncu maddenin dördüncü fıkrasının uygulanmasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki fasılalı hizmet süreleri için 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz."

MADDE 3- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "50 kişiyi" ibaresi "80 kişiyi" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak kira bedellerini belirlemeye Yönetim Kurulu yetkilidir."

MADDE 5- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesine "30 günlük" ibaresinden önce gelmek üzere "üçte birinin" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- 5510 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"d) 63 üncü maddeye göre yöntem, tür, miktar ve kullanım sürelerinin belirlenmesi sonucunda Kurumca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin kapsamı dışında bırakılan sağlık hizmetleri."

MADDE 7- 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Kurum gerekli gördüğü hallerde bu fıkra gereğince kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etmeye yetkilidir."

MADDE 8- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Katılım payı, birinci fıkranın (a) bendindeki sağlık hizmetleri için 2 Türk Lirası olarak uygulanır. Katılım payı, (b) ve (c) bentlerindeki sağlık hizmetleri için gereksiz kullanımı azaltma, sağlık hizmetlerinin niteliği itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, kişilerin prime esas kazançlarının, gelir ve aylıklarının tutarı ve benzeri ölçütler dikkate alınarak %10 ilâ %20 oranları arasında olmak üzere Kurumca belirlenir. Ayrıca Kurum, birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen sağlık hizmetlerinde, aile hekimlerince yazılan reçeteler dahil olmak üzere reçetede yer alan üç kaleme/üç kutuya kadar ilaç/ ilaçlar için 3 Türk Lirası, ilave her bir kalem/kutu ilaç için 1 Türk Lirası olmak üzere katılım payı uygulamaya yetkilidir. Katılım payına ilişkin kutu hesabında enjekteable formlar, serum ve beslenme ürünleri ile Kurum tarafından belirlenecek ilaçlar dikkate alınmaz. Kurum, birinci fıkranın (a) bendi gereği belirlediği katılım payını; birinci basamak sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayenelerde almamaya ya da daha düşük tutarlarda belirlemeye veya tekrar birinci fıkranın (a) bendi için belirlenen tutara getirmeye, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmet sunucularında yapılan muayenelerde ise müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunun yer aldığı basamak, sağlık hizmeti sunucusunun resmi ve özel sağlık hizmeti sunucusu niteliğinde olup olmaması, önceki basamaklardan sevkli olarak başvurulup başvurulmadığı gibi hususları göz önünde bulundurarak on katına kadar artırmaya ve sağlık hizmeti sunucuları için farklı belirlemeye yetkilidir. Birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen sağlık hizmetleri bedelinin yüzde birine kadar katılım payı alınabilir. Yüzde birine kadar tespit edilen katılım payını almamaya, yarısına kadar indirmeye Kurum yetkilidir. Kurum, bu fıkrafta belirtilen 1 Türk Lirası, 2 Türk Lirası ve 3 Türk Lirasını, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranına kadar her yıl artırmaya yetkilidir."

MADDE 9- 5510 sayılı Kanunun 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (3) ve (9) numaralı alt bentlerinde sayılanların, Kurumla sözleşmeli üniversite ve istisnai hallerde özel sağlık hizmeti sunucularına müracaat edebilme koşulları ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir."

MADDE 10- 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliklerinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödemesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (g), (h) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır.”

MADDE 11- 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ile değişik mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü 2/8/2003 tarihi öncesi için de uygulanır."

MADDE 12- 5510 sayılı Kanunun Geçici 14 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna göre emekli olup yine bu tarihten önce serbest avukatlık veya noterlik yapanların aylıklarından bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümlerine göre sosyal güvenlik destek primi kesilir.”

MADDE 13-5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 37- 19/5/2011, 23/10/2011 ve 9/11/2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucunda malûl kalan sigortalılar ile ölen sigortalılar için, malullük ya da ölüme sebep olan deprem tarihinden önceki döneme ilişkin olarak en az 30 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi veya bir aylık kesenek ile karşılık ödemiş ve bu süreye ilişkin sigortalı tescil işleminin Kanunda belirtilen sigortalı bildirim sürelerinden kaynaklanan haller saklı kalmak kaydıyla deprem tarihlerinden önce yapılmış olması şartıyla, Kanunda öngörülen prim ödeme süresi, hizmet, prim ve prime ilişkin borcu olmama ve sigortalılık sürelerine ilişkin diğer şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre Kurumca kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklarla ilgili Kanunda öngörülen prim veya kesenek ile karşılıkların eksik olan kısmı Maliye Bakanlığı tarafından Kuruma ödenir. Bu konudaki usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden depremler sonucunda yaralanan veya sakat kalanlara verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedelleri için katılım payı alınmaz."

MADDE 14- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun;

a) 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "elli milyon lira para cezası" ibaresi "yüzon Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

b) 100 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ikiyüz milyon lira para cezası" ibaresi "dörtüyüzelli Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

c) 101 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yediyüzelli milyon lira para cezası" ibaresi "binyediyüz Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

ç) 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "yüz Yeni Türk Lirası" ibaresi "yüzyirmibeş Türk Lirası" şeklinde, (b) bendinde yer alan "ikiyüz milyon lira para cezası" ibaresi "dörtüyüzelli Türk Lirası idari para cezası" şeklinde, (c) bendinde yer alan "yüz milyon lira para cezası" ibaresi "ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

d) 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüz milyon lira para cezası" ibaresi "ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

e) 104 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "beşyüz milyon lira para cezası" ibaresi "binikiyüz Türk Lirası idari para cezası" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "yüzmilyon lira para cezası" ibaresi "ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

f) 105 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan "iki yüz Yeni Türk Lirası" ibareleri "ikiyüzelli Türk Lirası" şeklinde, (c) bendinde yer alan "biner Yeni Türk Lirası" ibaresi "binikiyüzellişer Türk Lirası" şeklinde, (d) bendinde yer alan "bin Yeni Türk Lirası" ibaresi "binikiyüzelli Türk Lirası", "beşyüz Yeni Türk Lirası" ibaresi "beşyüzelli Türk Lirası" şeklinde,

değiştirilmiştir.

MADDE 15- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"ç) Kurumun ulusal ve uluslararası düzeyde gerçek veya tüzel kişilere vereceği hizmetler karşılığında elde edeceği gelirler."

MADDE 16- 5544 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- (1) 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kuruluşların 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ait Kurum aidat miktarları her yıl için ayrı ayrı olmak üzere her bir Genel Kurul temsilcisi başına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan aylık brüt asgari ücretin yirmi katı olarak uygulanır. Bu kapsamda yer alan kuruluşlarca söz konusu yıllara ait ödenmiş olan aidat miktarlarının bu düzenleme ile yeniden tespit edilen aidat tutarlarını aşan kısmı bakımından ilgili kuruluş için alacak hakkı doğmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşların, aynı fıkra esaslarına göre yapılandırılan toplam aidat borçlarını ve 2012 yılı aidatlarını 31/12/2012 tarihine kadar Kuruma ödemeleri halinde aidat borçlarına gecikme zammı ve gecikme faizi uygulanmaz."

MADDE 17- Bu Kanunun;

a) 12 nci maddesi 01/02/2012 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

